

Gündelik

PLÂNLİ TÜRKİYE

F. R. ATAY

Bu betkemizde (makale) kullandığımız kelime karşılıkları şunlardır: Değişke: Tadi — Örtünlük: Müphemiyet — Tecim: Ticaret — Tarım: Ziraat — Dengey: Merkezi sıklet — Yoru: Tefsir — Savaş: Mücadele — Berkite: Müeyyide — Bozutçu: Müfsid — Asırlanmak: İstifade etmek — Eycillik: Hayırlıhlık — Hoşgörülük: Müsamaha — Uyuşkanlık: İtilâfperverlik — Yasav: İnzibat — Yağınç — Suikas — Aytışma: Münakaşa.

Halk partisinin son program değişiklikleri üstünde fikir adamlarını bir daha durdurmak isteriz. Çünkü bu programda, ne ekonomi, ne kültür, ne de rejim bakımından herkesin başka türlü hükümlerde bulunabileceği örtünlükler kalmamıştır. Nasıl demokrat, ne kadar halkçıyız? Nereye kadar devletçiyiz? Bütün bu ayrıtımlar, parti adamları için, tarihe karışıyor.

Programın ruhu, Türkiye'yi yüksek devlet kontrolü altında plânlaştırmaktır. Ne ekonomi, ne tecim, ne bayındırlık, ne tarım, ne de kültür işlerinden hiç biri, kontrol ve plânlaşma çerçevesi dışında kalmamıştır.

Rejim için en sağlam dengey, devletçilik ve plânlaşma düsturunda bulunmuştur. Daha düne kadar, parti içinde kalarak, en - sağ ve en - sola kadar kayabilen söylev ve yazılara sık sık rastlayorduk. Şimdi bu kayışlar, artık, parti prensiplerini iazhlamağa çalışan birer y o r u değil, parti prensiplerine karşı gelen birer s a v a ş sayılabilir. Eğer aynı kaypaklık iş mekanizması içinde olursa, bunun adına da b o z g u n c u l u k adı vermek lazımdır.

Plân, bu asrın son yıllarının kelimeleridir. Plân, devlet ve halk kuvvetlerini toplu çalıştırmak, ulusal enerjiyi tam veriminde ve değerinde tutmak demektir. Bunun esaslı berkitesi ise, herkesi, bu sarsılmaz halk kararına, inandırmak, bozutçuların ve şahış politik güdenlerin, parti kuvvetlerinin hiç birinden asırlanmasına meydan bırakmamaktır. Bizim kusurlarımızdan biri, eycillik ve hoşgörülükte, kendi hesabımızla parti hesabını biraz fazlaca karıştırmaklıgımızdır. Şahış uyuskanlıkta istediğimiz kadar genişleyebiliriz. Parti her şeyin üstünde, sıkı ve sert bir yasav ister. Bu ise, gene her şeyin üstünde, prensiplere inanmak, prensiplere bağlanmak, prensipleri kavrayıp, onları her türlü yağınçlara karşı korumakla sağlanabilir.

Balkan Konseyinde

B. Titulesko'nun diyevi

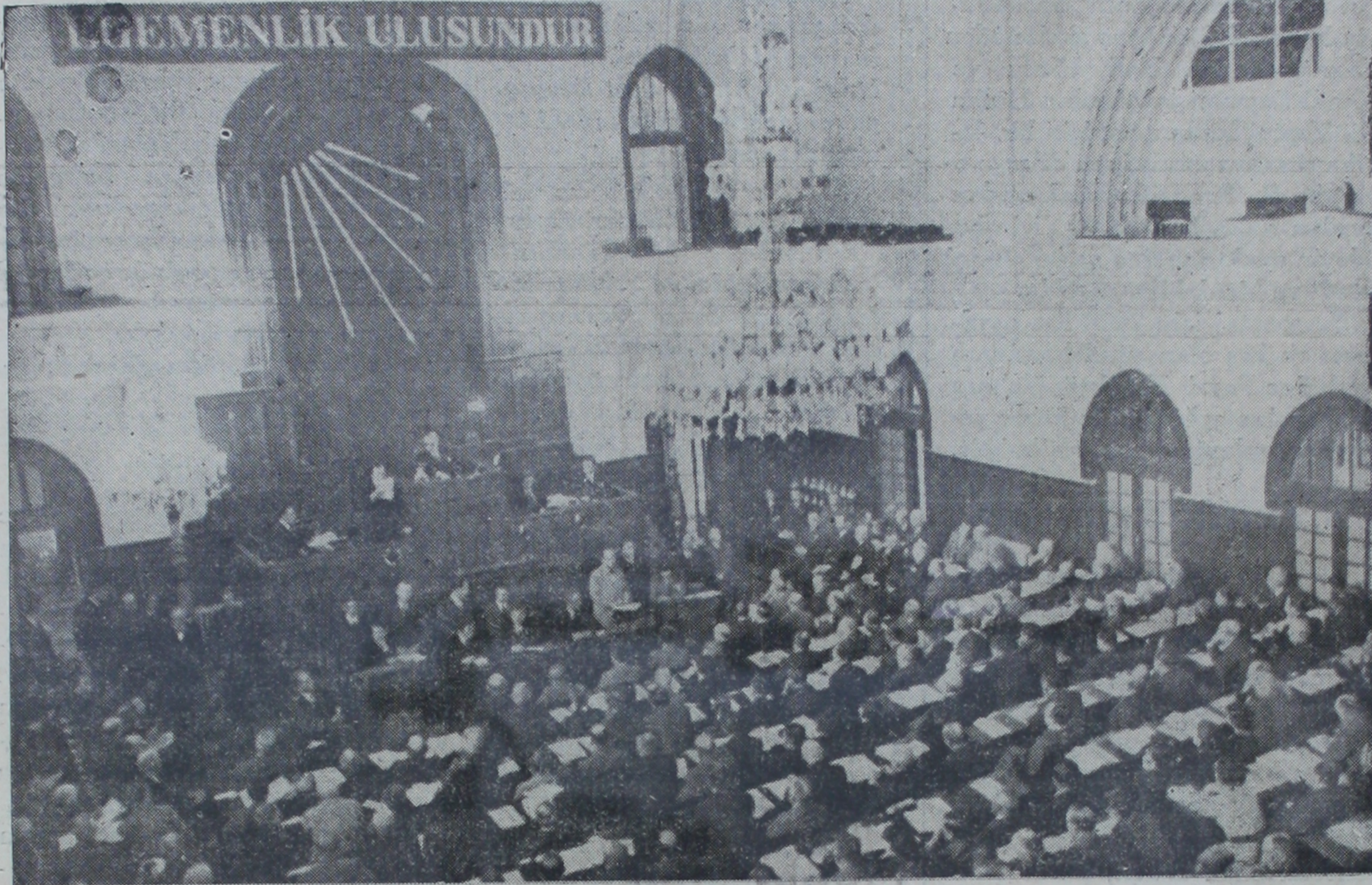
Bükreş, 12 (A.A.) — Balkan antantı bakanları bugün saat 13, 30 da işlerini bitirmişlerdir. Bay Titulesko, gazetecilere şöyle demiştir:

“— Siyasal konferansı tam bir anlaşma ile bitirdik.”

Yarın öğleden sonra bir bildiriğ verilecektir. Yarınki görüşmelerde balkan antantının ekonomik şubelerinin başkanları en fazla Türkiye Kamutayı ikinci başkanı (Sonu 5 inci sayıfada)

Büyük Kurultay, Partisinin Hesaplarını Çok Beğendi.

Dilek Komisyonunun Çalışmalarına Kurultay Üyelerinin Çoğunluğu Katılıyor ve Konuşmalar Çok Faydalı Oluyor

Büyük Kurultayın dünkü toplantısında alınan bir resim

C. H. P. dilek komisyonunda yurdun türlü dileklerinin konuşulmasına devam edilmektedir. Dün Bayındırlık Bakanı Bay Çetinkaya ile bayındırlık dilekleri üzerinde konuşulmuş ve komisyon bakanın verdiği cevapları alkışlarla karşılamıştır. Öğleden sonra İç Bakanı Şükrü Kaya ile iç işleri üzerinde konuşulmuş, dokuz buçuğa kadar süren bu konuşmalarda iç işlerine aid genel dilekler arasında bakanın köylüye toprak vermek bahsi üzerindeki izahları alkışlanmıştır. Komisyon gece saat on buçukta üçüncü oturumunu yapmıştır. Pek kalabalık olan salonda kültür dilekleri konuşulmuş ve bu dileklerin görüşülmesi gece yarısından sonraya kadar sürmüştür. Parti, dünkü genel kurul hakkında ve komisyonların çalışması üzerinde şu bildiriği vermiştir:

Bildiriğ

“C. H. P. Büyük Kurultayı dün 15 de Asbaşkan Renda'nın başkanlığında toplanmış ve hesap komisyonunun daha önce dağıtılan raporu okunmuştur. Raporda bütün defterlerin ve harcama belgelerinin çok düzgün ve her harca-

manın hesab tüzüğüne tam uygun bir şekilde yapıldığı, Genel Başkanlık divanınca kurulan kontrol kurulunun dört ayda bir hesap işlerini incelemiş oldukları, bütçe dışında hiç bir harcama olmadığı, hesap işlerinde görülen düzgünlüğün övüme değer olduğu söylen-dikten sonra partinin parasının derin bir kıskançlıkla ancak hakikiğ ve zorağ ihtiyaçlara harcanmış ve her yıl sonunda gelecek yıla önemli denecek kadar bir para artırılmış ve bu sonucun, partimizin her alanda olduğu gibi, para işlerinde de ergeni ve düzenini göstermiş olduğu yazılıyor. Rapor okunduktan sonra raportör Damar Arıkoğlu kürsüye gelerek her bakımdan düzgün olan hesaplar hakkında genel kurulun isteyeceği izahlara karşılık vermeğe hazır olduğunu söylemiştir. Genel kurul raporu oybirliği ile kabul etmiştir. Bundan sonra yurdun her yanından Büyük Kurultaya gelen yüzlerce telgraf okunmuştur.

Dil devrimini özel bir önemle kovalayan parti yeni program taslağını öz türkçe olarak bastırması ve dünkü toplantıda komisyonun raporu ile birlikte üyelere dağıt-

mıştır. Programın üzerinde üyelerin çalışmalarına zaman ve kurultayın çoğunluğunun, konuşmalarına büyük bir ilgi ile katıldığı dilek komisyonunda bulunmalarına imkân vermek üzere başkan toplantıyı 13. Mayıs. pazartesi-ne bırakmıştır.

Dilek komisyonu, dün gece üçe kadar çalışmış ekonomi dilekleri üzerinde konuşmuştur. Dün sabah da bayındırlık işleri üzerinde çalışan komisyon genel kurul toplantısından sonra iç işleri dileklerine geçmiş ve toplantısı gece geç vakte kadar sürmüştür. Komisyon bugün de öğleye kadar çalışacaktır. Öğleden sonra genel kurulda program ve tüzük'ün görüşülmesine başlanacaktır. Bundan sonra her gün toplanacak olan Büyük Kurultay gerekirse geceli gündüzlü toplantılarına devam edecek-tir.”

Hesab Komisyonu Parti hesaplarını çok beğendi

Dün Büyük Kurultayda oybirliği ile kabul olunan hesap komisyonu raporunun özetinde deniyor ki:

“931 başlangıcından 935 yılı nisan sonuna kadar tam dört yıl (Sonu 6. cı sayıfada)

Kronik.

Dilimiz, dileğimiz.

ATAY

Yazımı okurken, biri sordu:

— Berkite nedir?

— Çirkin mi buluyorsunuz?

— Hayır! tok ve güzel bir kelime! fakat ne dediğini anlamıyorum.

— Peki müeyyide ne demektir?

Yüzüme baktı. Duruksadı.

— Berkite işte bu müeyyide demektir.

— Ya kuram?

— Kurmak, kurulmak ne olduğunu bilirsiniz. Kuram bu kelimeden structure karşılığı olarak yapılmıştır.

Biz, okurlarımızın, gazetelerde kullandığımız koyu osmanlıcaları anladıkları sanısında olduğumuz için, eğer bunların yeri ne türkçe yazarsak, anlıyamyı-cakları kuruntusuna düşüyoruz. Fakat asıl sakatlık, bugün yalnız kendi sezinmekte olduğumuz, kağıt dilden yana binbir kanıt ararken, bir,

Sınıf davası

Güttüğümüzü düşünememek liğimizdir. Bu dil, yalnız, bir sınıfın, 1920 ye kadar arabcalı farsçalı okullardan çıkan otuzdan yukarı yaşta, son derece sayı az bir sınıfın malıdır. Gelecek yıl hiç arabca yazıyı bilmiyen Türk çocuklarının Orta mekteplerden çıkacaklarını biliyor musunuz?

Türk yazısından başka yazı bilmiyen, Türk gramerinden başka gramer öğrenmiyen yüzbinler, arkamızdan geliyor.

Türkçeden başka bir şey anlamıyan milyonlar ortasında oturuyoruz. Sonra biz, kendimiz de, din kültürünün alaca bulaca kelimelerini, Batı kültürünün yeni ve açık kavramlarına yamamağa çalışarak, ve bunu beceremediğimiz vakit, kimimiz almanca, kimimiz fransızca, kimimiz ingilizce kelimeler kullanarak, boca-layıp duruyoruz.

Mareşal Pilsudski öldü

Dün, gece yarısından sonra kendi radyomuzla dünya haberlerini dinlerken, Paris istasyonu oğultulardan dolayı başını eyi-

Mareşal Pilsudski

ce alamadığımız bir haberde, Mareşal Pilsudski'nin öldüğü haberi verdi.

Hemen Leh istasyonlarını, bu arada Varşova'yı da açınca, bunların matem alâmeti olarak istasyonlarını işletmekle beraber neşriyat yapmadıklarını gördük. Bir ara lehçe konuşmağa başlayan spiker, ağır bir sesle Mareşal Pilsudski'den bahsetti ve bu arada kendisinin vasiyetnamesini de zikretti.

(Sonu 2. nci sayıfada)

Soldan: Program komisyonu rapor törü Ferid Celâl konuşurken — Kurultaydan bir köşe

Dil işleri.

Kılavuz için dersler

- 4 -

Âdet = görenek «usage», alışkanlık «habitude», Törü (örf ve taamül anlamına) «us et coutumes».

Adeta = bayağı, enikonu, orata, nominal.

Adi = bayağı.

Köylülerimizin **görenek** sözünü sık sık hatırlarız. Fakat bunu, çok vakit, tradition anlamına gelen anana ile karşılaştırırız. **Görenek** osmanlıca âdet'in karşılığıdır.

Çünkü bir de bu kelimeyi itiyat ile bir anlamda kullanırız. O vakit âdet karşılığı alışkanlık olur. Sigara içmek kötü bir alışkanlık (âdet, itiyat) tır.

Ancak bir de osmanlıların âdâtı belde'lerindeki âdet vardır ki o, örf ve taamül demektir; onu da türkçemizin Törü kelimesi ile karşılıyoruz: "Sizin bu yolda hareketiniz bizim şehrin veya memleketin âdetlerine uymaz!.. Cümlesindeki âdet sözü ancak Törü ile anlatılabilir. Türkçemiz, bir çocuklarında olduğu gibi, bu kelimelerin kavramlarında da, bizi, düşüncelerimizi tam kelimeleri ile anlatamamak tasasından kurtarmıştır.

Bayağı kelimesinin hem âdet a, hem de âdi kelimesinin karşılığı olduğu gözünüze çarpmıştır.

— **Adi** bir adam veya:

— **Bu hareketinizle beni âdet a tahkir ediyorsunuz.**

Sözlerindeki iki "âdeta", nın yerine hemen bayağı kelimesini koyabilirsiniz.

Adeta bir de **enikonu** anlamına gelir: "Adeta güzel yazmağa başladınız!..", "âdeta kış havası!..", sözlerini "enikonu güzel yazmağa başladınız!..", "enikonu kış havası!..", diye karşılayabilirsiniz.

Bir de meselâ ne çok şekerli, ne az şekerli yerine kahve için âdet a kelimesini kullanırız: Burada kelimenin karşılığı ort a'dır. **Nom a l** da at yürüyüşü için kullandığımız âdet a nın yerini tutar.

Afiv = bağış

Bu karşılığı bilirsiniz: "Kusurumuzu bağışlayınız!..", demek, "affediniz!..", demektir. Ancak, şimdi, "sizden bağış dilerim!..", "büyüklerin bağışı olmasa, küçükler ne yapardı?..", cümlelerinde olduğu gibi, **bağış** kelimesini tek olarak kullanacağız.

Nom a l = tabii

Dışnomal = gayri tabii

Üsnomal = fevkalade

Mahmud Kâşgarî'nin Divanı Lûgatittürk'ünde **nom** kelimelerinin anlamı ne ise, yunanca **nomos** ve latince **norma** kelimelerinin karşılığı da odur. Bundan 1000 yıl önce arabcadan türkçeye bir türk lûgatının almış olduğu bu kelime, en eski, en asil köklerimizdendir. O halde **norma** da bizimdir: Onu **had**, **had di meşru** karşılığı kullanacağız.

Nom a l zammında değiliz. Devrimler **üsnom a l** çalışan insanlar elinde yürür.

Her şeyde, giyinişte, oturuşta, yazı ve yaşayışta **dışnom a l'a** düşmekten kaçınmalıyız.

İ Ç D U Y U K L A R

Üniversite sımaçları

İstanbul, 12 (Telefon) — Üniversite sımaçları hakkında rektör; derslerin 23 mayısta kesileceğini sımaçlara 27 mayısta başlanacağını ve türe fakültesi sımaç öğreneninde iki ufak değişiklik yapıldığını söyledi.

Şarbaylık kurulunun dünkü toplantısı

Ankara Şarbaylık kurulu dün üsnomal toplantısını İlba ve Şarbay B. Tandoğan başkanlığında yaptı. Gündeme geçilmeden önce üyelere Veli Ulusu ve Mecdi Sayman tarafından Halim Kütükçüoğlu'nun anısı için bir dakika susulmasını isteyen dilerge okundu. B. Tandoğan aralarından ayrılan değerli arkadaş için bu ödevin ayakta yerine getirilmesini istedi ve bir dakika susuldu.

Numarataj için 7000 lira ayrılması ve boş olan süre komisyon üyeliğine Feyzi Kütükçüoğlu'nun seçilmesine oybirliği ile karar verilerek toplantıya son verilmiştir.

B. Anohin'e armağan

Kıvançla öğrendiğimize göre, Sovyetler merkez icra komitesi, paraşütçülüğün ve ilerletilmesi yolunda yaptığı büyük yardımlardan gece ve gündüz uçan deşik uçaklarında yaptığı hem normal ve hem büyük paraşüt atışlarında çok kereler gösterdiği yitirdikten ve yaptığı bir seri acun rekorlarından dolayı, şimdi Türk Kuşu kurumunda paraşüt atış ve motörsüz uçak hocalığı yapan B. Anohin'i bir mektup ve değerli bir armağanla kayramağı onaylamıştır.

Türkçe olan tabiiğ sözü başkadır: «Sizin böyle hareket edeceğiniz **tabiiğ** idi.»

Esenleşmek = birbirine afiyet ve selamet dilemek

Esenlik = afiyet, selamet

Esen = afiyet, selamet ve "salim"

Bu esenleşme sözünü yakın divan şiirlerinde bile görürüz. **Selam** kelimesi türkçe olduğu için, **selam** ve **esenleşme** sözünü birbirinden ayırd etmeliyiz: "Dostlarımı otelde buldum. Selamlaştık ve esenleştik!.."

Bir mektup veya telgrafın altında şu iki kelime, yanyana, ne güzel gider: "Selam ve esen!.."

Bir hastaya **esenlik** demek, "temennii afiyet etmek", bir yolcuya **esenlik** demek "temennii selamet etmek", dir.

Belki dil işleye işleye, **esen** kelimesini **salim** yerine de alacaktır. **Salim**'in karşılığı **sağ**'dır. Fakat "salim bir di-mağ ile", sözü yerine, belki, "esen bir dimağ ile", sözü "sağ bir dimağ ile", sözü kadar yerinde olur.

Artık **esenlemek** sözünü de **selamlemek** yerine kullanırsınız: "Ankara'ya giden ilbayımız bir çok tanıdıkları tarafından Haydarpaşa istasyonunda esenlenmiştir."

"Teşyi etmek", sözünün türkçesi "uğurlamak", tır. Fakat "esenlemek", de daha **içtemlik** var.

Bu son satırlarda geçen kelimeler:

Esenlemek = selamlemek

Uğurlamak = teşyi etmek

İçtem = samimî

İçtemlik = samimiyet

Atatürk'le

Romanya Kralı arasında

Ulusal bayramları dolayısıyla Cumur Başkanı Atatürk'le Romanya Kralı arasında alınıp verilen telyazıları şunlardır:

Romanya Kralı S. M. Karol

Bükreş

Romanya'nın ulusal bayramı dolayısıyla majestelerine en hararetle tebriklerimi ve şahsiğ bahtiyarlığınızla dost Romanya'nın gençliği hakkındaki temennilerimi sunarım.

Kamâl ATATÜRK

Kamâl Atatürk, Cumur Başkanı

Ankara

Gerek benim ve gerek memleketim için bana bildirmiş olduğunuz içten dileklerden dolayı Ekselanslarına teşekkür ederim.

KAROL

Sovyet artistlerinin konseri

İstanbul, 12 (Telefon) — Sovyet artistleri bugün Büyükdada bir gezinti yaptılar. Öğle yemeğini Yat kulübde yediler. Yarı akşam şehir tiyatrosunda konserlerini vereceklerdir.

İzmir halkevi dil kursları

Halkevinde iki aydanberi açılmış bulunan iki lisan kursu vardır. Bunlardan biri fransızca diğeri ingilizcedir.

Fransızca kursu yeni başlanırlara diğeri biraz bilenlere mahsus olmak üzere iki kısımdan müteşekkildir. Birinci kor cumartesi saat 7,30 dan 8,30 a ve pazartesi de 6,30-7,30 kadar bir saat ders verilmektedir. İkinci kor da, pazar ve salı günleri saat 6,30 dan 7,30 a kadar aynı şekilde ders görmektedir.

Bundan başka bir de orta mektebi bitirme kursu açılmıştır ki: haftada dört gün pazar, pazartesi, salı ve çarşamba günleri 6,30 dan 8,30 a kadar birer saat muhtelif orta mekteb dersleri verilmektedir. Bu kor çok büyük bir alaka görmektedir sanat erbabı ve memurlar ekseriyeti teşkil etmektedir. Halen lisan kurslarında (87) ve orta mektebi bitirme kursunda da 70 vatandaş olmak üzere 157 kişi istifade etmektedir. Fransızca kursuna profesör Dolament ve orta mektebi bitirme kursuna da rıyaziye Cevdet ve tabii ilimlere Tahsin gelmektedir. (Yeni Asır)

Düzeltilme

Bundan birkaç gün önce gazetimizde Salihlideki gençlik çalışmaları hakkında çıkan bir yazıda, bir konferans verdiğini bildirdiğimiz Bay Cemaleddin Artam C. H. P. kaza heyeti üyesi yazılacakken yanlış olarak gençlik başkanı diye yazılmıştır. Düzeltiriz.

Halkevinde çaylı toplantı

Halkevi Temsil komitasından:

Bugün saat 18 de temsil kol bir çaylı toplantı yapacaktır. Köy yazılı arkadaşların gelmeleri rica olunur.

İzmirde bu yılki üzüm ve incir ürünü

Bu yıl üzüm mahsulünün doğuşu iyidir. Havalarm iyi gitmesi sayesinde piyasada kükürt bulunmasına ve pek az olmasına rağmen bağlar için önemli bir tehlike yoktur. Eğer bir hafta evvelki gibi havalar sisli ve yağmurlu gitsydi bağlarda ballık hastalığı başlayacak ve bu yüzden üzüm mahsulümüz önemli zararlara uğruyacaktı. Önemli bazı tabii hadiseler olmazsa bu yıl üzüm ürünü geçen yıldan biraz fazla olacaktır.

İncir ürünümüzün de iyi olacağı oranlanmaktadır. İncir mmtakalarında incir bahçeleri çok temizlenmiş, itina ile bakılmıştır. İncirler şimdiki halde tefek vaziyetindedir. Haziranda bahçelere ilek asılacak ve ondan kırk gün sonra da ürün olgunlaşmağa başlayacaktır. İncir ürününün bu yıl 3-10 haziran arasında pazara çıkacağı oranlanmaktadır.

(Anadolu) İzmir

Dört yolda bayındırlık işleri

Geçenlerde Dört yöl belediye meclisi toplanarak kasabamın imarı hususunu görüştüler. Ve memleketin ilerisi için çok verimli kararlar kabul ettiler. Bu kararlardan en önemlisi su meselesidir. Kasabaya Amanos dğalarından çıkan eyi bir su girer. Terkib itibariyle Çukurova mmtakasında eşsiz olan bu su, kaynağından itibaren kasabaya kadar üstü açık alelade harklarla gelir. Akışından sürüklediği bir takım maddeleri de yüklü olduğundan kaynağındaki evsafı kısmen kaybeder.

Bu yüzden Dört yöl halkının çoğunda kum hastalığı tesirini gösterir. Dört yölün çalışkan belediye çeviricileri memleketin bu mühim derdini hissederek bu suyu kaynağından itibaren beton borular dahilinde getirip kapalı a-na harklarla memlekete dağıtmağa karar verdiler. Karar arkasından, Seyhan vilayetine belediyeden hususi memur gönderilerek boru kalıpları da getirilmiştir. Bu hayırlı işin bir an evvel yapıls tarzına geçilmesi olmasi halkı kardan daha çok sevindirmiştir.

Dört yölün su işleri nizama konduktan sonra belediyeye düşen mühim bir iş de kasabamın aydınlatılması meselesidir. Dağ sırtlarından oldukça ehemmiyetli bir meyil derecesi ile şehre akıp gelen su, memlekete girdiği ilk noktada sekiz dokuz metre gibi bir çağlayanlar dökülür. Su yolları verilen karar mucibince düzene konulduğu takdirde bu suyun hızı bir kaç misli artar. Bu suretle yalnız kasaba merkezini değil, bütün civar köyleri de aydınlatmak kudretini kazanır. Belediyemiz himmet eder de bu hayırlı işi de başarırsa o zaman Dört yöl Türkiyenin yalnız bir lavanta memleketi olmakla kalmaz, aynı zamanda bir pırlantası da olur.

(Türk Sözü)

ANKARA RADYOSU

Bugünkü program şudur:

19.30 — Çocuk Esirgeme Kurumu saati

19.40 — Musiki:

Messenet Thais

Mascagni Cavalleria Rusticana

L. Cavallo Pailasse

Ses: M. Boyar, K. Çekatovsky

Piyano: Ulvi Cemal

20.— Arıcılık saati

20.10 — Musiki:

Orkestra konseri (plakla)

20.30 — Dans musikisi

20.50 — Haberler.

Bugünkü sayımızda geçen kılavuz kelimeleri

Alıp vermek = Teati etmek

Amac = Gaye

Ani = Hatıra

Asıg = Menfaa

Aytar = Muhabir

Bağlaşık = Müttefik

Bağlaşma = İttifak

Basın = Matbuat

Başarık = Muvaffakiyet

Berkitmek = Teyid etmek

Bilgi = Malumat

Birge = Müsterek

Borç = İstikraz

Çağrı = Davet

Çevenler = Mahafil

Değet = Temas

Denkleşme = Muvazene

Diye = Beyanat

Dilerge = Takrir

Doğu = Şark

Doğusal = Şarkî

Durum = Vaziyet

Eğlim = Temayüz

Eşit = Müsavi

Evrensel = Cihanşümül

Genlik = Refah

Girgi = Teşebbüs

Görüşü = Müzakere

Göret = Ziyaret

Gündem = Ruzname

İlbay = Vali

İlgi = Alaka

İlkel = iptidai

İnanca = Teminat

İncelemek = Tetkik etmek

İşçenlik = Faaliyet

Kamoy = Efkârı umumiye

Karşı = Alehy, aleyhte

Kıvanç = Fahir, ıftihar

Komutanlık = Kumandanlık

Öğrenmek = Talimatname

Örgütlemek = Teşkilâtlandırmak

Önemli = Ehemmiyeli

Özel asıg = Hususî menfaat

Pakt = Misak

Sağlamak = Teyid etmek

Saldırmamak = Ademî tecavüz

Saptamak = Tesbit etmek

Sınaç = İmtihan

Suçlamak = İtham etmek

Sosyete = Cemiyet

Sonuclanmak = Neticelenmek

Sonsuz yetge = Salâhiyeti vassâ

Süre = Müddet

Sürel = Daimî

Şarbay = Belediye reisî

Şarbaylık = Belediye

Şölen = Ziyafet

Uluşal = Resmî

Üsnomal = Fevkalade

Yana = Leh, lehte

Yatırtırmak = Teskin etmek

Yönetger = Müsteşar

Yükümsel = Mecbur:

Düzeltilme

Dünkü sayımızda kılavuz kelimeleri listesinde "resanet", karşılığı olarak gösterilen "Bekem", "Bekemlik", "tesir", kelimesi karşılığı olarak gösterilen "etke", "etki", olacaktır. "Bekem — Rasing Etke — âmil", anlamıdır.

Mareşal Pilsudski öldü

(Baş 1 inci sayıfada)

Son günlerde hasta olan Mareşal, Varşova'ya giden B. Laval'le de hastalığı yüzünden konuşamamıştı.

1867 de Vilno'nun Zulov şehrinde doğmuş olan Pilsudski, Polonya'nın erkinliği için çalışarak sürgünde kalmış, 1914 de Avusturya ordusunda bir leh lejyonu na kumanda ettikten sonra, büyük harbm sonunda Varşova'ya gelecek devlet başkanı olmuş ve rütbesi Mareşallığa çıkarılmıştır. 1922 ye doğru sıyasa dünyasından çekilen Mareşal, son yıllarda harbı bakanı olmuştu. Bununla beraber Polonyayı o ve kendisine bağlı birkaç arkadaşı idare etmekte idi.

Mareşal'm ölümüyle değerli bir çocuğunu kaybeden Leh ulusunun acılarını paylaşıyoruz.

C. H. P. Programı Taslağının Öz Türkçesi

Dil devrimine özel bir önem veren partimiz, program taslağını program komisyonu başkanı, raporörü ve sekreteri Dil Cemiyeti üyelerinin, Genel Kâtib Peker'in bulunduğu toplantıda öz türkçeye çevirterek bastırması ve öz dilimize çevrilen taslak program komisyonu tarafından kabul edilerek dün üyelere dağıtılmıştır. Taslağı yazmaya başlıyoruz:

GİRİŞ

Cumhuriyet Halk Partisinin programına temel olan ana fikirler, Türk devriminin başlangıcından bugüne kadar yapılmış olan işlerle yalın olarak, ortaya konmuştur.

Bundan başka, bu fikirlerin başlıcaları 1927 yılında parti kurultayınca da kabul olunan tüzüğün genel esaslarında, ve genel Başkanlığın, aynı kurul-tayca onanmış olan bildiriginde, ve 1931 kamutay seçimi dolayısıyla çıkarılan bildirikte saptanmıştır.

Yalnız bir kaç yıl için değil, geleceği de kapsayan tasarılarımızın ana hatları burada, toplu olarak yazılmıştır.

Partinin güttüğü bütün bu esaslar, Kamâlizm prensipleridir.

BİRİNCİ KISIM

Esaslar: 1) Vatan, 2) Ulus, 3) Devletin esas kuramı, 4) Kamusal haklar.

1 — Vatan; Türk ulusunun, eski ve yüksek tarihi ve topraklarının derinliklerindeki eserleri ile, bugün, üstünde yaşadığı, siyasal sınırlarla çevrilmiş, kutsal yurddur.

Vatan hiç bir kayıt ve şart altında ayrılık kabul etmez bir küldür.

2 — Ulus; dili, kültür ve ülkü birliği ile birbirine bağlı yurddaşlardan meydana gelen sıyasa ve sosyal bir bütündür.

3 — Devletin esas kuramı: Türkiye; ulusçu, halkçı, devletçi, lâik ve devrimci bir cumuriyettir.

Türk ulusunun yönetim şekli, (kuvvet birdir) esasına dayalıdır. Egemenlik birdir; ve bağırsız, şartsız ulusundur. Egemenlik hakkını, ulus adına Kamutay kullanır. Törütgen ve yürütken yetkiler Kamutayda toplanır. Kamutay törütüm yetkisini, doğrudan doğruya, kendi kullanır. Yürütüm yetkisini kendisi arasından seçtiği Cumur başkanı ile, onun orunlayacağı hükümete bırakır. Türkiyede hak yerleri bağımsızdır.

Parti, devlet şekillerinin en doğrusu bu olduğuna kanıgıdır.

4 — Kamusal haklar:

A) Yurddaşların, ferdi ve sosyal özgünlük, eşitlik, dokunulmazlık ve mülkiyet haklarını barınmak, partimizce başlıca esaslardandır. Bu haklar, devletin varlık ve otorite sınırı ile buclanmıştır. Ferdin ve hükmi şahsiyetlerin kınarı, kamuşasıya aykırı olmayacaktır. Kanunlar bu esasa göre konacaktır.

B) Parti, yurddaşlara hak ve ödev vermekte, kadın erkek ayırmaz.

C) Sayıy seçim kanunu yenilenecektir. Yurdumuzun genel şartlarına göre, vatandaş, yakından tanımakta olduğu ve inandığı şahısları ikinci seçmen olarak ayırmakta özgür bırakılmalı, ve sayıy seçimini bu yünden yapmayı demokrasi göreğine en uygun buluruz.

İKİNCİ KISIM

CUMHURİYET HALK PARTİSİNİN ANA VASIFLARI

5 — Cumhuriyet Halk Partisi; A) Cumhuriyetçi, B) Ulusçu, C) Halkçı, Ç) Devletçi, D) Lâik, E) Devrimcidir.

A) Parti, ulus egemenliği ülküsünü en iyi ve en sağlam surette imsileyen ve taplayan devlet şeklinin Cumhuriyet olduğuna kanıgıdır. Parti bu sarsılmaz ka-

naatla, Cumhuriyeti her tehlikeye karşı, bütün araçlarla korur.

B) Parti, ilerleme ve gelişme yolunda ve arsiulusal değerlerde, ve ilgilerde Türk sosyetesinin, çağdaş uluslarla yanyana ve bir uyumda yürümekte beraber, ikinci maddede izah olunduğu üzere kendine özgü ırklarını ve erkin benliğini korumağı esas sayar.

C) İrde ve egemenlik kaynağı ulustur. Bu irde ve egemenliğin, devletin yurddaşa ve yurddaşın devlete karşı olan dev ve yükümlerini tamamiyle yerine getirmek için kullanılması, partinin başlıca prensiplerindendir. Kanun karşısında, saltık bir eşitlik kabul eden, ve hiç bir ferde hiç bir aileye, hiç bir klase; hiç bir cemaata ayrılık tanımayan yurddaşları halktan ve halkçı olarak kabul edersiz.

Türkiye cumuriyeti halkını ayrı ayrı kılardan karıştı değil, fakat ferdi ve sosyal hayat için, işbölümü bakımından, türlü hizmetlere ayrılmış bir sosyete saymak esas prensiplerimizdendir. Çiftçilere küçük sanat sahipleri, esnaf ve işçilerle, özgür erik sahipleri, endüstrieller, tecimler ve işyılar Türk ulusal kuramının başlıca çalışma örgelleridir. Bunların her birinin çalışması, öbürünün ve kamunun hayatı ve genliği için bir zorağdır.

Partimizin bu prensiple amaçladığı gaye, klas kavgaları yerine sosyal düzenlik ve dayanışma elde etmektedir. Ve asırlar arasında, birbirlerine karşı olmayacak surette, uyum kurmaktadır. Asırlar, kapasite ve çalışma derecesine göre olur.

Ç) Özel kınav ve çalışma esas olmakla beraber, imkân olduğu kadar az zaman içinde ulusumuzu genliğe ve yurdu bayındırlığa erdirmek için, genel ve yüksek asırların gerektirdiği işlerde, hele ekonomik alanda, devleti filiğ surette ilgilendirmek başlıca esaslarımızdandır.

Devletin ekonomi işleri ile ilgili fiili surette yapıcılık olduğu kadar, özel girişimlere ön vermek ve yapılmakta olan işleri düzenlemek ve kontrol da etmektedir.

Devletin, filiğ olarak, hangi ekonomik işleri yapacağının belirtilmesi ulusun genel ve yüksek asırlarına bağlıdır. Bu lüzum üzerine, devletin filiğ olarak, kendi yapmağa karar verdiği işe, eğer, özel bir girişit elinde bulunuyorsa, onun alınması her defasında özgü bir kanun çıkarmağa bağlıdır. Bu kanunda özel girişitin uğrayacağı zararın, devlet tarafından ödem şekli gösterilecektir. Bu zarar oranlanırken, gelecekteki kazanç iktimalleri heraba katılmaz.

D) Parti, bütün kanunların, tüzüklerin ve usullerin yapılışında ve toplanışında, en son ilim ve teknik esasları ile, asrın ihtiyaçlarına uyulmasını prensip olarak kabul etmiştir.

Din, bir vicdan işi olduğundan, parti, dini, dünya ve devlet işleri ile sıyasadan ayrı tutmağı, ulusumuzun çağdaş medeniyet yolunda ilerlemesi için başlıca şartlardan sayar.

E) Parti devlet yönetiminde, tedbir bulmak için derecel ve verimsel prensiple kendini bağlı tutmaz. Ulusumuzun sayıy öz verilerle başlamış olduğu devrimlerden doğan, ve olgunlaşan prensiplere bağlı kalmak ve onları korumak parti için esastır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

EKONOMİ

Tarım, Endüstri, Madenler, Ormanlar, Tecim ve Bayındırlık İşleri

6 — Ekonomide hareketli kapital önemlidir,

Nomal kapitalin tek kaynağı ulusal çalışma ve tutumdur. Bunun için çalışmayı artırmak, ferd ile aile hayatında

ve, devlet ve hükümetin genel ve özel bütün yönetgelerinde tutum fikrini kökleştirmek partinin başlıca prensiplerindendir.

7 — Kredi işlerine ihtiyaç derecesinde önem verilecektir. Kredilerde üremi, iskontoyu ucuzlatmak ve kredi işlerini kolaylaştırmak hedefimizdir.

A) Parti yurdda kredi güvenliğine büyük önem verir. Borç veren kurumlar çemiş oldukları kredilere karşı, gerçeğe ve sağlam inanca istemek şartı ile, kredi ile iş yapmak hevesinin hakikiğ işadamlarına hasrolunabileceği kanaatındayız.

B) Küçük çiftçilerin mevsimlik kredisiz tarım kredi kooperatiflerinden ve çiftlik sahiplerinin yıllık kredi ihtiyaçları ipotek karşılığı sağlanmalıdır.

C) Ürün ve hayvanlarla, çift yaraç ve makineleri karşılık tutularak kredi açılmak usulü konacaktır.

D) Yıllık çiftçi kredilerinin ödeme günü, ürünlerin, alıcı baskısı altında olmaksızın, satılabilceği zamandan sonraya bırakılmalıdır.

E) Mağdenciler, endüstri ve küçük zanaat sahipleri, esnaf, küçük tecimler, balıkçı ve süngercilerin kredi ihtiyaçları karşılanacaktır.

F) Endüstri ve deniz ürünleri için, makine ve yaraç karşılığı kredi verilecektir.

G) Yurddaşları ev sahibi kılmak prensibini güden partimiz bugünkü (Emlâk Bankasının) aslın dar olan kapitalini arttırmağı önemli tutmakla beraber, şimdilik, Bankanın kapitalinden yeni yapılara verilen kısmın yalnız evlere hasrolunması fikrindedir. Banka, bu yapıları için kredi açmaz, eskiden yapılmış olan taşıtı mallar üzerine de otoriden başka mülk ve gelir baplılamak şartı ile kredi açılır. Elde bulunan kapitalin hizmeti ancak bu suretle ergemize uygun yoldan kapsallanmış olur. Öte taraftan daha ucuz ve uzun ödeli bir kredi fonşiyi kipinin kurulmasını, enaz zamanda gerçekleştirilmek lâzımgelen bir iş sayarız.

8 — Tefeciliğe karşı savaşta bulunmak partimizin prensiplerindendir.

9 — Sigorta işi ile önemi derecesinde, uğraşacağız.

10 — Partimiz kooperatifçiliği ana prensiplerden sayar. Kredi kooperatifleri ile, toprak ürünlerinin hakikiğ değerinden üretmenleri faydalandırarak olan satış kooperatiflerinin kurulmasına ve çoğaltılmasına önem vermekteyiz. Türkiye Tarım Bankası, Tarım kooperatiflerinin ana bankasıdır.

11 — Tarım Bankasını daha çok, çiftçi ve köylü ekonomisine yararlı bir hale getirmek, ve, onu, kanun esaslarına göre kontrol imkânını sağlayacak şekilde, sahiplendirmek gayemizdir.

12 — Ödeme dengesini düzeltmek ve bu yünden Türkiye'nin dış tecimini denk tutmak lâzımdır.

Dış tecim uzlaşmalarında prensibimiz, malımızı alanın malını almaktır.

13 — Küçük ve büyük endüstri, ilk madde üretmenlerinin asırlarına daha uygun olarak korunmalıdır.

14 — Hiç bir ekonomik girişme, kamuşasıya olduğu kadar, ulusal ve özel bütün kınavlar arasındaki uyuma da karşıt olamaz. İş verenlerle işçilerin çalışma birliğinde de bu uyum, esastır.

İş kanunu ile işçiler ve iş verenler arasındaki karşılıklı ilgiler düzenlenecektir.

İş anlaşmazlıkları, uzlaşma yolu ile ve buna imkân olmazsa devletin kuracağı uzlaştırma araçlarının yargıçlığı ile kotarılır. Grev ve lokavt yasak olacaktır.

Ulusçu Türk işçilerinin hayat ve hakları ile bu esaslar içinde ilgileniriz,

çıkarılacak iş kanunlarımız bu esaslara uygun olacaktır.

15 — Yurdu endüstrileştirmek için, devletin ve özel girişimlerin meydana getireceği kurumlar, bir ana programa uygun olacaktır. Devlet plânları, yurdu kısa bir zamanda ihtiyacı olan endüstrilerle cihazlanmak gayesine göre yapılacaktır. Endüstrinin memleketin bazı köşelerinde toplanması — yerine kurulmaları ekonomik de olmak şartile — genişlikle yayılmasını göz önünde tutarız.

Üretmenlerle yoğaltmanlar arasında vukçu Ortapazardan — Rize: Kadir, Sudan — Rize: Saban Balık, Karasö — Rize: Kukuloğlu Ahmet, Dağaltında köyünden — Rize: Ruhi Kumbaşar, Cimilden — Rize: E. Erten, Çoçıkabileceği asıg kavgalarını önlemek için, bütün endüstrilerde fiat kontrol işlerini düzenleyecektir. Devlet fabrikaları için de ayrıca finansal ve teknik bir kontrol düzeni konacaktır.

Kapitalinin çoğu veya tamamı devletin olan endüstriyel kurumların finansal kontrolleri, tecimel olan özlükleri gereğiye uygun surette düzenlenecektir. Rasyonel çalışmaya önem vereceğiz.

Yoğaltmanların zararına fiya birliği yapacak olan tröst ve kartellere izin verilmeyecektir. Usallaştırma ergesi ile yapılacak olanlar, bunun dışındadır.

16 — Memleketin gelişiminde bütün tecim kınavları önemlidir. Nomal çalışın ve tekniğe dayanan kapital sahipleri korunacak ve kendilerine önverilecektir.

17 — Çıkrat işlerini önemli ulusal işlerden ve dış tecimin düzenlenmesini en büyük ekonomi ödevlerinden sayarız. Tecimerlerin bu yoldaki kınavlarını verimli kılacacağız. Ulusal ürünlerimizin sürümünü kolaylaştırmak, unlerini barınmak, çıkartlarını sağlamak ve istandartlaştırma tedbirleriyle yakından ilgileneceğiz. Dış tecimini her gün arttan bir dikkatle, piyasaların çeşidleri ve gerelerine uygun bir çıkart sıyasaı bakımından çalıştırmak, ve onu, devlet yardımı ile kuvvetlendirmek isteriz. Dış tecimi ile uğraşanların, işlerini başarmak için ihtiyaç duydukları bilgileri verecek olan örgütlerimiz olacaktır.

18 — Dış tecim transitlerinden devleti faydalandırarak olan özgür bölge kurulmasını iyi bir iş sayarız.

19 — Ulusal ekonomi gereklerine uydurulmak üzere liman, rıhtım, iskele ve hamallık tarifeleri üstünde dikkatle durulacaktır.

20 — Balıkçılığa ve süngerciliğe önem vereceğiz. Balıkçılık endüstrisinin gelişimi için, hem üretmenlerin hem de halkın asırlarına uygun olmyan balıkthane kipinin düzeltilmesi lâzımdır.

21 — Konserveliğe ön vereceğiz.

22 — Turizmi, türk yurdunu tanıtırı sevdirci ve Türkiye ekonomisine fayda verici bir konu sayarız

23 — Ekonomik düşüncelerimizde, herhangi bakanlık ve oruna ilişkin olan bütün devlet işlerinin, ulusal ekonomi bakımından, saltık kazançlı ve faydalı olması düsturunu genel olarak esas tutarız. Eskiden kalma kanunların ve usullerin zamanla, bu bakımdan, düzeltilmesine önem veriyoruz.

Partimiz, çalışmada ekonomi işlerine bu önemi vermekle beraber ekonomiyi, her biri ayrı önemde bulunan devlet işlerinin bir kolu tanır.

24 — Kara, eniz, hava taşıncılığının düzenlenmesine ve gelişimine çalışacağız. Bu üç çeşid taşın araçlarının yurda tam değerinde fayda verebilmesi için işletme ve tarifelerinde birbirini tamamlayıcı ve birbirini kollayıcı bir

uyum kurmağı yurdun ekonomik ihtiyacılarından sayarız. Devlet deniz işletmesini, geniş bir programla yürüteceğiz. Bu arada şilepçiliği de önemli görmekteyiz.

25 — Ekonomik ergelerimize yeter gelecek olan büyük su işi ülkümüzdür, küçük su işlerimizi başarmak ilk hedeflerimizdendir.

26 — Bayındırlık işlerimiz, her şubesinde pratik ve verimli bir taplama programına göre kovalanacaktır. Büyük gürelme ve kuvvetlenme aracı olan demiryollarının yapılmasına devam edeceğiz.

Limanlarımızın yapılması her ân göz önünde tuttuğumuz işlerdendir.

İl şoseleri üzerinde çalışmakla beraber, memleketi bağlayan eyi ve son tekniğe göre yapılacak köprülere ve şose örülerine kavuşmak için, pratik bir program taplanacaktır. Şose yapılarında demiryollarını da besleyecek diket yonetler gözetilerek ekonomik düşünceye yer verileceği gibi yurdun güvenlik ve savgası düşüncesinde ayrıca dikkat edilecektir.

27 — Posta, telgraf, telefon ve telsiz işlerini teknikçe üstün ve yurd ihtiyacına uygun bir düzene getireceğiz. Şehirler arası telefon bağlarını durmadan arttıracacağız.

28 — Toprak ürünlerimizin kemiyet ve keyfiyette başında gelen buğdayın fiyatını, değerinden aşağı düşürmemek, gerek üretmen, gerek yoğaltman zararına olabilecek fiat değişimlerini önlemek için alınan tedbirleri daha genişletmek ve esaslandırmak, göz önünde tuttuğumuz konulardan biridir.

Bunun için girişilen silo ve ambarlar işine devam edeceğiz. Yurd savgası ve beklenmedik kurak tehlikeleri için buğday istoku bulundurmak lâzımdır.

29 — Toprak ürünlerimizle yemilerimizi çıkart tecimi için elverişli surette kipleştirmeye, ve iç endüstriye lüzum olan kemiyet ve vasıfta ilk-maddeler yetiştirilmesine çok önem veririz. Bunun için tohum arttırımı, fidanlık ve aşı işleriyle sıkı bir surette uğraşacağız.

30 — Tarım endüstrilerinin ilerlemesi baş işlerimizdendir

31 — Üretmenin emeğini korumak için, hayvan ve bitki hastalıklarıyla savaşacağız.

32 — Toprağımızın zenginliklerini, su kuvvetlerimizi ve ormanlarımızı işletmek ve değerlendirmek, çalışmalarımız arasında başlıca yer alacaktır. Bütün memleketi elektrikleştirme girişimini, türk vatanını ilerletecek konuları başında olanlardan sayarız. Bu türlü zenginliklerimizin hakikiğ kıymetlerini ve derecelerini belitmek ve saptamak için araştırmalara devam edeceğiz. Bu girişimlere kapital kaynaklığı edecek bir finans kurumu meydana getirmek amacımızdır. Bu işler partinin devletçilik sıfatının başlıca taplanma konularıdır.

33 — Hayvan çoğaltım ve yeğritimine, hayvancılığa ön verilmesine, hayvan ürünü endüstrisinin ilerlemesine çalışılacaktır.

34 — Her türk çiftçisini yeter toprak sahibi etmek partimizin ana gayelerinden biridir. Topraksız çiftçiye toprak dağıtmak için özgü istimlak kanunları çıkarmak lâzımdır.

35 — Yurdumuzun coğrafik durumu ve ulusumuzun sosyal varlığı ve ödevi, yurddaşların sağlığı, spor, savga ve genel ekonomi bakımlarından, denizciliğe önem verilmesini ister. Parti, bütün devlet ve ulus işlerinde bunun göz önünde tutulması lüzumuna inanır.

Herkes Ankara birası içiyor

Atatürke her yandan kutlama telgrafları geliyor.

Büyük Kurultayın açılması dolayısıyla Atatürk'e yurdun her yanından kutlama telgrafları gelmektedir. Kurultay dolayısıyla, ulusun Büyük Öndere sevgi, bağlılık ve inancını bildiren ve her biri birbirinden güzel ve içten duygular taşıyan bu telgrafları gönderenleri aşağıya yazıyoruz:

BİLECİK

Gölpazarı: Mustafa Barut, belediye başkanı — Bozüyük: Nafiz, C. H. P. başkanı ve şarbay — Bilecik: N. Turumtay, halkevi başkanı yerine — Söğüt: A. Osman Timurlenkoğlu, C. H. P. başkanı — İnönü: Hasip Yürük, belediye başkanı — Bozüyük: Nafiz, C. H. P. başkanı ve şarbay — Bilecik: merkez heyeti başkanı İbrahim Katırcı oğlu — Osmaneli: S. Ömer, C. H. P. başkanı — Söğüt: A. Osman, belediye başkanı — Söğüt: İsmail Kaya, Tayyare C. Ş. başkanı — Osmaneli: Saral, Osmaneli şarbayı

BOLU

Bolu: Hüseyin Levent, nahiye idare heyeti başkanı — Bolu: Veli Ertem, halkevi başkanı — Bolu: Arif Yaman (doktor), Kızılay başkanı — Göynük: Şakir Turan C. H. P. başkanı — Göynük: Göynük öğretmenler birliği — Düzce: Tayyare cemiyeti — Bolu: Hüseyin Timur, Çocuk esirgeme kurumu — Akçakoca: Talat Uğur, belediye başkanı — Bolu: Kaşif Kulabaş, öğretmenler birliği başkanı kültür direktörü — Bolu: Tevfik Atay, Bolu ticaret odası başkanı — Düzce: H. Remzi, C. H. P. başkanı — Bolu: H. Yaman, tayyare cemiyeti başkanı — Mudurnu: Özdeş, kızılai kurumu başkanı — Mudurnu: H. Armutçu, halkevi başkanı — Bolu: A. Sai Bengin, C. H. P. başkan vekili — Düzce: İsmail Öztürk, belediye başkanı — Gerede: Y. Turan, C. H. P. başkanı — Merdenik: Atalay, C. H. P. başkanı

BURDUR

Burdur: Fazıl Gözey, çocuk esirgeme kurumu başkanı — Burdur: R. Erdem, C. H. P. başkan vekili — Burdur: R. Erdem, belediye ve halkevi başkanı — Burdur: Hüseyin, Okutanlar birliği başkanı — Burdur: A. Aydemir, C. H. P. başkanı (merkez kaza) — Tefenni: Lütfi Yıldızelli, C. H. P. başkanı — Burdur: M. Doray, kızılai başkanı

BURSA

Bursa: M. Atas, Dağ kulübü başkanı namına umumî kâtib — Mustafakamalpasa: İbrahim, M. Kamalpasa namına belediye başkanı — Bursa: Rıza Belger, Çocuk esirgeme kurumu başkanı — Armutlu: İbrahim Öz, Armutlu C. H. P. başkanı — İznik: O. Sorgun, Çocuk esirgeme kurumu başkanı — Bursa: Ali Baysan, Öğretmenler birliği başkanı — Bursa: Dr. İsmail, Halkevi başkanı — İnegöl: İnegöl bakallı kurumu — M. Kemalpaşa: İspekter İhsan M. Kemalpaşa okutanlar grubu namına — M. Kemalpaşa: M. Çetin, gençler başkanı — İnegöl: İnegöl kunduracılar kurumu — İnegöl: İnegöl manifaturacılar kurumu — Bursa: Ali Baysan, Bursa öğretmenler birliği — Mudanya: Kızılay başkanı — Mudanya: B. Birkın, Tayyare cemiyeti başkanı — İznik: H. Oktay, Tayyare Cemiyeti — İznik: C. Öztürk, Kızılay başkanı — Bursa: Sami, Bursa avcılar kulübü genel yazganı — Bursa: Raif, Kızılay başkanı — Bursa Cemil Öz, Bursa şarbayı — Mudanya: Hilmi Aktan, C. H. P. Eski nahiye başkanı — Mudanya: Mahmut Yaman, Çiflik ocağı başkanı — Mudanya: Mehmed, Hançerli Ali, Akif Eski, Osman Emirler, Ömer Rungus, Hasan Evciler, S. Sakıp Yürük, Çakaloğlu İkipural, Egerce Muzaffer, Camlık Mehmed, Mesudiye Mehmed Necip C. H. P. üyeleri.

Yenişehir: Nedim Kural, Çocuk esirgeme kurumu başkanı — Yenişehir: Lütfiye Aslen, Kızılay merkez başkanı — İznik: O. Akın, Parti başkanı — İznik: Demircan, belediye başkanı — İnegöl: Nuri Doğrul, belediye başkanı — Gemlik: Reşid, C. H. P. başkanı — M. Kemalpaşa: R. Sayın, Çocuk esirgeme

me başkanı — Orhaneli: Osman Yılmaz, Parti başkanı — Yenişehir: Osman Mines, Parti başkanı.

ÇANAKKALE

Gelibolu: Mustafa Şaban, Bolayır köyü ocak başkanı ve muhtarı — Gelibolu: Tevfik, Yeni koyolak başkan ve muhtarı — Gelibolu: Hüseyin, Cevizli kolu ocak başkanı ve muhtarı — Gelibolu: Nazif, Galata köyü ocak başkanı ve muhtarı — Gelibolu: Recep Nazif, Bayırköy ocak başkanı ve muhtarı — Gelibolu: İsmail Nuri, Cumalı köy ocak başkanı ve muhtarı — Gelibolu: Ömer, Burhanlı köyü ocak başkanı ve muhtarı — Gelibolu: Aziz İsmail, Pazarlı köyü ocak başkanı ve muhtarı — Gelibolu: Murat Kasrı, Tayfur köyü ocak başkanı ve muhtarı — Hasan Mehmed, Burgaz Köyü Ocak başkanı ve muhtarı — Gelibolu: Reşit Halil Fındıklı köyü ocak başkanı ve muhtarı — Gelibolu: R. Ocal İdman yurdu başkanı — Ayvalık Hilmi Önen, Parti başkanı — Biga: Z. Zeren Başkan — Biga: Ahmet, Parti başkan vekili — Kale: Bekir Lütüfi Özsoy, Parti başkanı — Gelibolu: Ali Demirtaş, Tayyare başkanı — Biga: Mehmet Esener, Belediye başkan vekili — Evreşe: M. Basri, Hilâliahmer başkan — Evreşe: B. Engin, Parti başkanı, H. Kaskavalı Kavak ocak başkanı, Süleyman Yılmaz, Yuluca ocak başkanı, Sözer Çokal, Ortaköy ocak başkanı — Evreşe: Recep Ergin Sadilli ocak başkanı — S. Kaya, Süleymaniye ocak başkanı — Ahmet Yıldız, Çokal ocak başkanı — S. Mehmet, Bayramiç ocak başkanı — A. Uysal Adil, Maariz ocak başkanı — R. Girgin Han ocak başkanı — Kale: Erdem, Dokumacılar kooperatif şirketi başkanı namına — Biga: A. N. Sarıdal, Hilâliahmer başkan vekili Kale: A. Nuri, Özsoy gençlerbirliği başkanı Kale: Ahmet Şahin, Çulhalar esnafı cemiyeti başkanı — Biga: M. Anı, Hilâliahmer başkanı — Kale: Osman Gül, Belediye başkanı — Eceabat: A. Güven, C. H. P. başkanı — Biga: Tayyare Cemiyeti — Biga: Recek İkiz, İdman yurdu başkanı — Küçükkuşu: Saffet, Yusuf, Mümtaz kafadaşları Memduh — Ezine: Hayri, belediye başkanı, Ezine: Şükrü, C. H. P. başkanı — Bayramiç: Niyazi Özer, C. H. P. başkanı.

ÇANKIRI

Çerkeş: İhsan Zeyneloğlu, C. H. P. başkanı — Çerkeş: H. Gönen, Belediye başkanı — Çankırı: M. İnandık, Şarbay V.

ÇORUM

Rize: Remzi, C. H. P. Deripazarı nahiye başkanı — Sungurlu: H. Demirbaş, T. Tayyare cemiyeti başkanı — Rize: İsmail, C. H. P. Ortapazar nahiyesi başkanı — Rize: Talan, Halkevi başkanı — Rize: Ömer Tuzcu, C. H. P. Kaza başkanı — Sungurlu: M. Oğuz Özkan, Çocuk Esirgeme kurumu başkanı — Artvin: K. Çelik, C. H. P. başkanı — Hopa: Kadri, C. H. P. Kemalpaşa başkanı — Hopa: Mustafa, Belediye başkanı — Hopa: Hüseyin, C. H. P. başkanı — Hopa: Nuri, C. H. P. başkanı — Hopa: Rıza, Sudura C. H. P. ocak başkanı — Hopa: Ekrem, C. H. P. Merkezi nahiye başkanı — Hopa: Mustafa, Bucak C. H. P. ocak başkanı — Hopa: Osman, Kise C. H. P. Ocak başkanı, Hopa: Lütfi, Aburslah C. H. P. ocak başkanı — Hopa: Osman, Perunit C. H. P. ocak başkanı — Hopa: Lütfi, Zurbici C. H. P. ocak başkanı — Hopa: Osman, Hendek C. H. P. ocak başkanı, —Hopa: Mehmet, Çavuşlu C. H. P. ocak başkanı — Hopa: Tahsin, İskarest C. H. P. ocak başkanı — Rize: Fehmi Biher, C. H.

Yurd postası.

Kastamonukendirleri

Yazan: Talât Mümtaz Yaman

Tarım = ziraat, Önem = ehemmiyet, Konu = mevzu, Duhum = vaziyet, = Toru = âdet, Ürün = mahsul, Deney = tecrübe, Sonuç = netice, Erek = maksad, Girişim = teğebbüs, Bitki = nebat, Özel = hususî, İlman = iklim, Ortalama = vasatî, Yaşak = rutubetli, Düzey = seviye, Uram = mahalle.

Kastamonu, kendir ve kendircilik işinde çok ileri bir tarım mntakasıdır. Bugün memleketin ve hattâ yabancı memleketlerin her tarafında tanınmış olan Kastamonu kendiri ve kendirciliği, üzerinde önemle ve ısrarla durulacak bir konudur.

Memleketin bir gelir kaynağı olan, bugünkü Kastamonu kendiri ve kendirciliğinin durumunu gözden geçirmek çok lüzumlu ve faydalı bir şey olacaktır.

Kendir, Türkiye ve Kastamonu-ya nasıl girdi?

Kendir, ilk defa Asyada; Çinde ekilmıştır. Asyadan Anadolu'ya gelen Türkler, gelirlerken beraberlerinde pek çok türü ve anaları ile birlikte tarım usullerini de getirmişler, bu arada kendiri getirmeyi de unutmamışlardır.

Yalnız kendir, diğer bir çok ekim ürünleri gibi rastgele her mntakada ekilmeye ve yetiştirmeye elverişli bir ürün olmadığı için, Anadolumuzun bir çok yerlerinde yapılan deneyler iyi sonuç vermemiştir. Buna karşı Kastamonu mntakasında kendir ekimi çok parlak sonuçlar vermiş ve buraya tamamiyle yerleşmiş ve köklemiştir.

Kendir, ilk zamanları, yalnız tohumundan yağ almak ereğiyle ekilmiş ise de, sonraları liflerinden de faydalanılmaya başlanılmıştır.

Türkiyenin en iyi kendiri niçin Kastamonuda yetişmektedir?

Kastamonuya girişi ve yerleşmesi çok eski olan kendirin Anadolunun bir çok mntakalarında da yetiştirilip yetiştirilmeyeceği imkânlarını araştırmak için ayrı devir ve zamanlarda pek çok girişimler yapılmıştır. Fakat hiç bir devirde ve hiç bir mntakada kendirin istediği iklimi ve teknik şartları kendisinde toplayan Kastamonunun çok yüksek kaliteli kendiri ayarında bir ürün elde etmek imkânı bulunamamıştır.

Kastamonu kendirleri ise asırlardan beri tanınmıştır. Coğrafya kitapları da Kastamonuyu (kendir memleketi) diye anmaktadırlar.

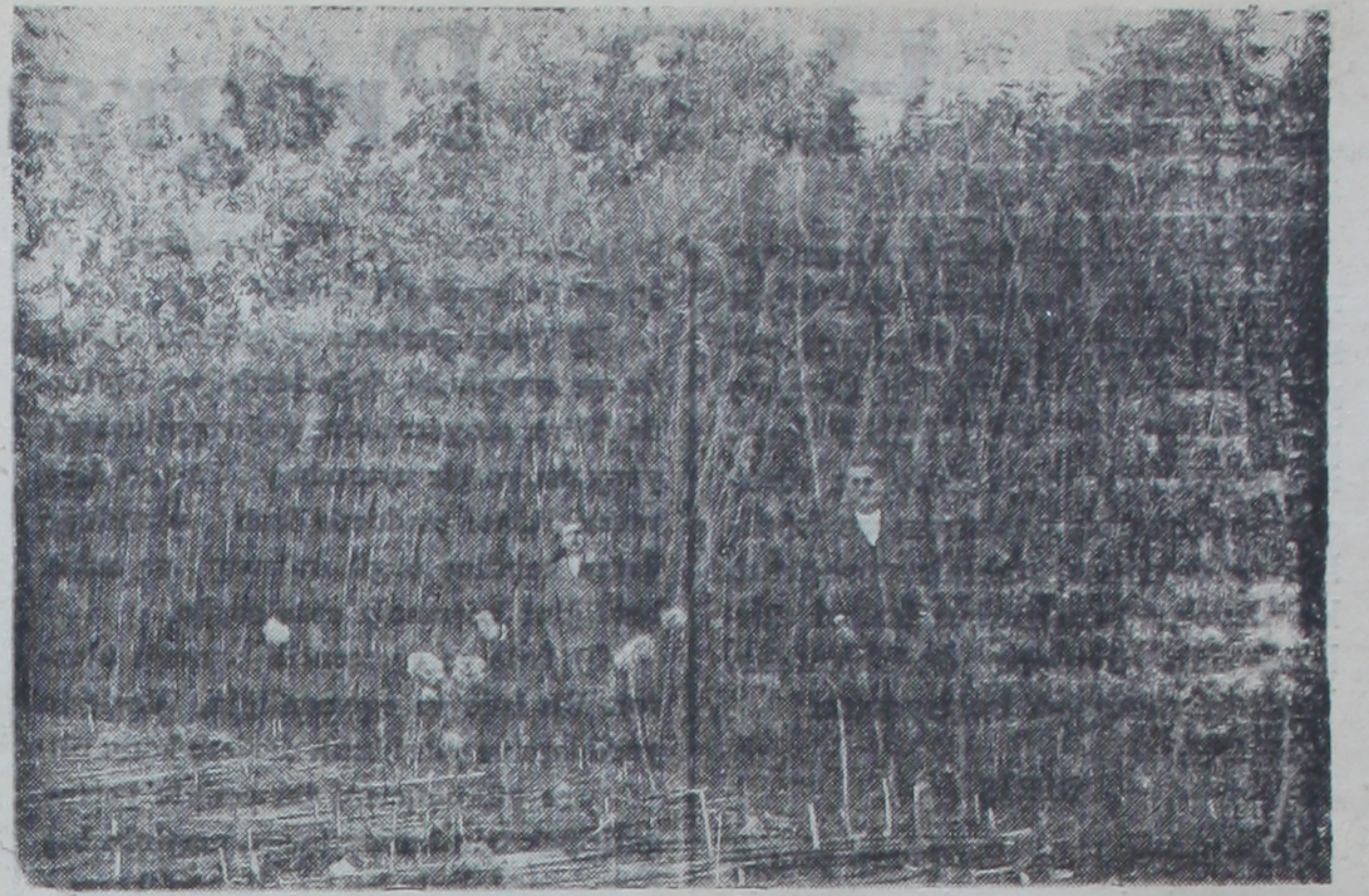
Her bitki, istenilen vasıflarda yetiştirilmesi için, özel topraklar ister. Öteki bitkilerden daha güç yetişir bir bitki olan kendirin de eksiksiz yetiştirilmesi için, gereken havayı, suyu ve toprağı bulması lazımdır.

Kendir ılıman iklimlerde yetişir, kendirin 20 nisan 20 ağustos arasında uzanan dört aylık yetiştirme devresinde 2300 — 2400 santigrad sıcaklığa ihtiyacı vardır. Bu sıcaklığa göre, günlük sıcaklık ortalamalarının da ondan başlayarak olgunluk devresine doğru ancak 22 — 25 e kadar çıkmasına lüzum vardır.

Ayrıca kendir ekilecek toprağın alüvyonlu olmakla beraber potas ve kireç de zengin olması ve alt tabakaları yağlı saklıyan, killi kumlu, kumlu kill ve herhalde ümüslü bulunması da lazımdır.

İşte bu yüzden, Kastamonunun ge-

P. V. İader heyeti başkan vekili — Rize: Mehmet Dere, Pazarköy — Rize: R. Bayraktar, Pazar — Rize: M. Kambur, Adıncı — Rize: O. Cenar, Pekmezli — Rize: Dağınık İsmail, Taruh İlbayır — Rize: Ahmet, Çarşı nahiye başkanı — Rize: S. Tavi, Partakallık C. H. P. başkanı — Rize: Mucip Kemal Yeri, Belediye başkanı — Şavşat: Zihni, C. H. P. başkanı — Arda: Dilaver C. H. P. başkanı — Hopa: Demir, Kaymakam — Hopa: Alp Er, Tayyare ve Kızılay başkanı — Hopa: Onen, Çocuk Esirgeme kolu başkanı — Arhavi: H. Günel, C. H. P. başkanı

Kastamonu'da bir kendir tarlası

rek iklimi ve gerekse toprakları bu gereklikleri kendinde topladığı içindir ki kendirin en güzelini ve endüstrinin istediği en ağır şartlara sahip bulunmasını yetiştirmekte güçlük çekmemektedir. Kastamonu iklimi ılımandır. Gündüzleri, istenilen sıcaklığı vermeye yetecek kadar sıcak ve geceleri de oldukça serin ve kısmen yaşıktır.

Kastamonunun iklimini şöyle göstermek imkânlıdır:

Kastamonunun deniz düzeyinden yüksekliği 750 metredir. Kendir sahası ise, 500 - 850 metre yüksekliktedir.

Kendirin toprakta bulunduğu büyüme devresindeki sıcaklık ve yaşaklık derecesi ise şöyledir:

Aylar	Aynı günlük ve aylık sıcak derecesi
Nisan	8.7 santigrad
Mayıs	10.4 "
Haziran	18.9 "
Temmuz	22.2 "
Ağustos	21.6 "
Aynı günlük ortalama yaşaklığı	Aynı içinde düşen yağmur tutarı
69	84.0 Mm
71	197.8 "
69	79.9 "
64	14.7 "
67	25.5 "

Kendir, en iyi şartlar altında yetiştirilirse, 3,5 — 5,25 metre kadar boylanabilir. Ve 1 — 3 santimlik bir kutur alır.

Kastamonunun her tarafında yetişen kendirlerin boyu her zaman 4 — 5 metreden, kutuurları da (2,1 — 3) santimetre-den aşağı olmaz.

Gerek eski usuller ve gerekse asrın ileri endüstrisi işleyeceği kendirlerin dalsız budaksız ve düzgün yetiştirilmesi istemektedir. Kastamonu kendirleri bu ihtiyaçları karşılayacak kadar iyidir.

Kastamonu kendirinin iyi yetişmesinde suyun oynadığı büyük rol

Kendir, suya çok ihtiyacı olan bir bitkidir.

Fenni esaslara göre, kendir tohumu, kolayca yeşerir, ekim mevsimin-

de, ilkbaharda aralı yağmura ihtiyacı vardır. Eğer, 80 — 90 santimetre boy aldığı zamanlar yağmur yağmazsa, o zaman sulanmak ister. Bu birinci sulanmadan sonra, gene yağmur yağmazsa, on beşer gün ara ile iki defa daha sulanır. Kendirin kökü ile beraber toplanması istenilirse biçmeden bir hafta önce dördüncü bir sulama daha yapmak gerekir. Kastamonu gerek ilkbahardaki yağmurlarının bolluğu ve gerekse akar sularının çokluğu ile ötedenberi tanınmış bir yayla mntakasıdır. Kastamonu kendirinin iyi yetişmekte olmasında işte bu bol yağmurlarla akar sularının oynadığı rol çok büyüktür.

Kastamonu ili içinde, kendir sahalarını ortalarından bölüp geçen ve her mevsimde durmadan akan dereler, hiç bir mntaka ile ölçülemeyecek derecede çoktur. Her vadi, birkaç derenin birleşmesi ile meydana gelmiş büyük çaylarla kaplıdır.

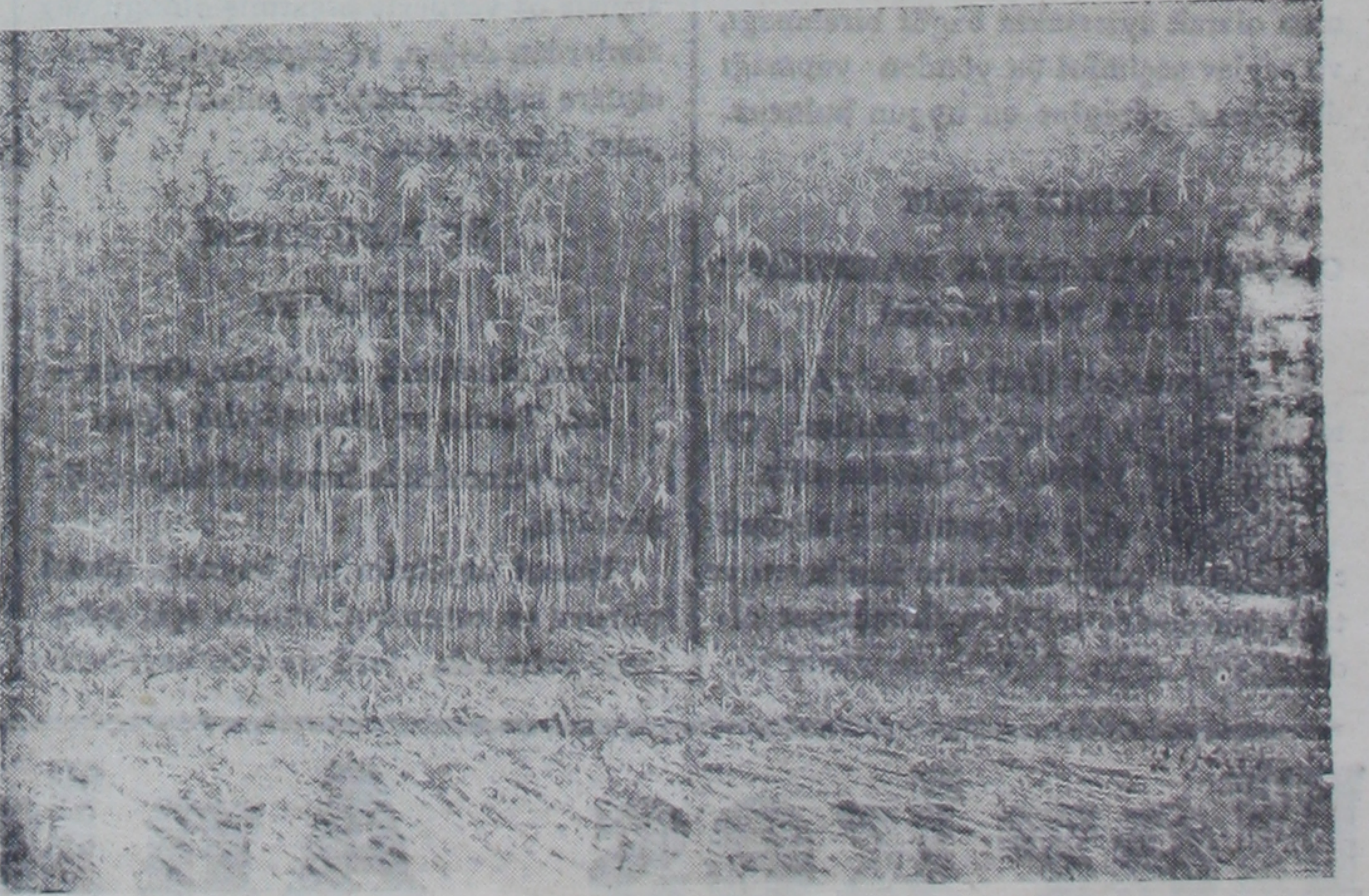
Böyle birkaç sulama ile elde edilen kendirlerin asıl bundan sonra, suya daha fazla ihtiyacı vardır. Liflerinin sapından ayrılması için kendirleri, 15—18 gün ıslak tutmak ve lifler ile gövdeyi birleştiren yapışkan maddeleri eriterek liflerin saptardan kolaylıkla ve zedelenmeksizin ayrılmasına yardım eder.

Kastamonu'nun beş metre uzunluğundaki kendirlerden bir demet

Tabiat, Kastamonu topraklarını, kendir yetiştirmeye en elverişli bir hale getirirken, kendire soyma zamanı lazım olan suyu da bol bol vermiştir.

Yaz ve kış aynı sıcaklıkta ve aynı şimik terkipte olan bu kaynakların önemlisi, Kastamonu — Taşköprü şosesinin 18 inci kilometresinde bulunan Gölveren suyudur. Bu sudan başka kendir mntakası içinde, Taşköprü ilçesi nin Etem uramındaki Sulukesede ve ger yerlerde aynı vasıflara sahip ve Gölveren suyunun terkibine çok yakın pek çok sular daha vardır.

Kastamonu'da bir kendir tarlası

DIŞARDAN GELEN SON DUYUKLAR

LEHİSTANDA

Fransa - Polonya görüşmeleri ilerliyor

Varşova, 12 (A.A.) — Havas ajansının gönderdiği ayarın bildirdiğine göre, Polonya ve Fransa dış bakanları arasında cuma - danberi durmadan süren konuşmalar, iki ülkenin değerlerinde hakiki bir genişlik yaratmağa yardım etmiştir.

B. Laval, fransız - sovyet anlaşmasının Almanya - Polonya, Polonya - Sovyetler saldırmamak andlaşmalarıyla Fransa - Polonya bağlaşmasına uy - mayan tarafı olmadığını anlamak - ta güçlük çekmemiştir. Alman - ya, kolektif bir danışmak ve saldırmamak andlaşmasına her zaman için katılabilecektir. Bal - tık ülkelerindeki özel asırları tanımak şartı ile, Polonyanın ilk bakımda reddetmediği böyle bir girginin başarılmış için Fransa, yardım etmeğe hazırdu. Polonya, Tuna andlaşması görüşmelerine girmeyi kabul etti - ğinden, 25 mayıs tarihinde ulus - lar sosyetesini konseyinin topla - nışını dolayısıyla, B. Lavalın Roma konferansının başarıyla sonuç - lanmasını sağlamak için ilgili devletler ve hele küçük anla - ma delegeleriyle görüşmek iste - diği ilkel görüşmelere, B. Bek de girecektir.

İki bakan, daha bazı birge e - konomi işlerini ve bu arada Fran - sadaki polonyalı işçilerin duru - munu da görüşmüşlerdir.

Fransız elçiliğindeki şölen

Varşova, 12 (A.A.) — Dün ge - ce fransız elçiliğinde verilen ye - mekten sonra Lehistan dış baka - nı B. Beck radyoda şu söylevde bulunmuştur:

B. Bek'in söylevi

« — Çağırımızı kabul ederek Varşovaya gelen fransız arkada - şım B. Lavalı Varşovada selam - lamakla çok bahtiyarım.

Bu sırada yapmış olduğumuz açık ve özel konuşmalarda mem - leketlerimizin dış siyasalarına do - kunan köklü meselelerde birbiri - mizden bilgiler aldık. Fransa ve Lehistan ikisi de dünya barışının korunması amacını gütmektedir - ler.

Bu kadar sıkıntılara uğramış olan şimdiki nesil varlığı için no - mal durumu elde etmeye çalışır - ken en ağır zorluklarla karşılaş - maktadır. Bu çalışmaların de - ğerli bir sonuç vermesi için eyi te - mellere dayanarak işe başlamak gerektir. İki ulus arasındaki dost - luk her şeyden önce bu tem - mel taşlarından biridir. Bu yüz - den iki ulus arasındaki dostluğu kuvvetlendiren fransız - leh - laşması barış için önemli bir yar - dımda bulunmaktadır. Memleket - lerimizin coğrafya bakımından birbirinden uzak bulunması iki hü - kümet tarafından güdülecek yol - ları saptamak için elden geldiği kadar ve sık sık genel sıyasal du - rumu birlikte incelemeye yüküm - sel kılmaktadır. Bu alanlarda iş - lerimizi kolaylaştırmak için ara - mızdaki buluşmalar uygundur. Gene bunun için B. Lavalın Var - şovaya gelişinin bizce herhangi bir naziklik çerçevesini çok aşan önemli bir anlamı verir»

B. Laval'in söylevi

B. Laval da gene radyoda şu söylevi vermiştir:

« — Lehistan memleketimin selamını getirmekle bahtiyarım. Varşovadan ayrılırken yalnız bir şeye kederleneceğim. O da Lehis - tan ulusunun yenilik ve yurdse - verliğinin örneği olan ünlü mare - şal Pilsudskiye hastalığı yüzün - den görememiş olmaktırmdır.

Kendisini saygı ile andığım Lui Bartu, iki yıl önce burada fransız - leh dostluğunu kö - nüşüyordu. Bu dostluk şimdi B. Bekle yapmış olduğum açık gö - rüşmede tekrarlanmıştır. İki memleket arasında kararsızlık ol - mamalıdır. Lehistan'da olduğu gi - bi Fransada da her kesbiliyor ki 1931 de yapılan andlaşma ortak ol - duğumuz asırların berkitilmesi ni, ulusal kılmaktadır. Pariste ol - duğu gibi Varşovada da iki hükü - metin amacı birdir: Barışı koru - mak ve pekleştirmek.

1934 de B. Bek, Bartuyu kar - şıladığı vakit «Lehistan ile Fran - sa arasındaki anlaşmalar arısalı sal siyasasının en sağlam, en canlı ve en sürekli unsurlarından biridir. demisti. Bugün de öyledir. Av - rupa barışının örgütülmesi için fransız - leh çalışma birliğinin günden güne artırılması lâzımdır.

Savaşınber Lehistanın başar - dığı işler kendisine uluslar ara - sında seçkin bir yer vermektedir. Lehistanın her memleket gibi ko -

ruyacağı kendi asırları ve çıkar - ları vardır. Fakat Lehistan arı - salı ulusal anlaşmadan uzak bulun - mak istemiyor. Yolculuğumun bu ilk durağında, fransız - so - yet paktını, Fransayı Lehistana bağlayan anlaşmalarla olduğu gi - bi Lehistanı komşularına bağlı - yan anlaşmalarla da bağlamanın kolay olduğunu ve bu paktın Avrupa güvenlik kurumlarında önemli yeni bir durum olduğunu B. Beke anlattım.

Bizi barışın sağlamaştırılma - sına götürebilecek bütün yolla - rın araştırılması için hep o sıkı çalışma birliğine baş vurmaktan geri kalmıyacağız. İçinde bulun - duğumuz devrede memleketinin dış sıyasanı yürütmekte kıvanç duyanların borcu ulusların bu yol - da istediklerine işle ve istedikle - rini yerine getirmekle karşılık vermektir.

B. Laval Moskovaya gitti

Varşova, 12 (A.A.) — B. Laval, bu sabah gitmiştir. Kendisini, ist - tasyonda, dış bakanı B. Bek, pro - tokol direktörü Kont Romer, Fran - sa büyük elçisi B. Blaroş ve Sov - yet büyük elçisi B. Divityan uğur - lamışlardır.

Görüşmeler ve Leh basını

Varşova, 12 (A.A.) — Kuryer Poramy gazetesi, diyor ki: «B. La - val'in, Polonya'da fransız - sovyet andlaşmasından doğan şüpheleri dağıtmış olduğunu sevinçle kay - dediyoruz.»

Basın, genel olarak Laval - Bek görüşmelerine dair uzun uzadıya tefsirler yapmaktan çekinmekte - dirler. Yalnız bu görüşmelerin kar - şılıklı güven içerisinde geçtiği kaydolunuyor.

Sağ yan muhaliflerin organı o - lan Gazeta Varşavska diyor ki:

«İyi kurulmuş olan fransız - Po - lonya dostluğu, Avrupa denkleş - mesinin temeli ve doğu Avrupa - sında barışın birinci şartıdır. E - ğer, fransız - Polonya bağlaşması - nın amacı evrensel barışın kurumu olduğu anlaşılınca, bu, Polonyanın durumundaki eğilimler hakkın - da, sebebsiz şüpheler besliyen fransız kamoyunu yatıştırmağa ki - fayet etmelidir.»

Almanya'ya göre.

Berlin, 12 (A.A.) — Berlin bor - sa gazetesi diyor ki:

« B. Laval, Polonyanın artık

Fransa ile Sovyetler tarafından gerekli görülen kolektif inanca sisteminden yana veya karşı ka - rar vermesi lazım geldiğini B. Bek'e bildirmiştir.

Ve fransız dış bakanı, Varşo - va ile Berlin arasındaki dostça değ - etlerin devamına karşın ol - madığını da ilave edince B. Bek - in müsbet cevap verdiği söyleni - yor.

B. Lavalin göreti genel durum da göze görünür hiç bir değişik - lik yapmamıştır. Bu göret Var - şovayı aydınlatmış gibi, Polon - yanın rus bağlaşığına eşit bir un - sur olmadığını Parise anlatmış - tır. »

Fölkişer Beobahter gazetesi de, Polonyanın doğusal Avrupa - da ateşli bir işçenlik göstermekte devam edeceğini yazıyor Kendi başlarına bir inanca kurmak yo - lundaki fransız - rus girgisi kar - sısında Polonya sıyasa çevrele - ri, Polonyanın dış sıyasanı teh - lükeye düşürmemek için, her ça - rıve hasırmalıdır.

Balkan Konseyinde

(Başı 1 inci sayfada)

B. Hasan Saka, eski yunan bakan - larından B. Harisseakis, Yugoslav - ya dışarı işler bakanı yardımcısı B. Puriç ve Romanya şubesi baş - kanı B. Tabakoviç de bulunacak -lardır.

Salkurlar romen parlamentosunda

Bükreş, 12 (A.A.) — Rador a - jansı bildiriyor:

Balkan antantı salkurları bu - gün saat 17 de parlamentoya gel - mişlerdir. Orada şereflerine bir kabul töreni hazırlanmıştır. Say - lavlar ve sena üyeleri, BB. Tev - tik Rüştü Arası, Maksimosu, Pu - riç'le yanındakileri ve Balkan an - tantı hükümetlerinin Bükreş el - çilerini, başbakan Tataresko - yu içten ve sıcak bir surette karşı - lamışlardır. Bu sırada parlamento başkanı B. Saviano şu söylevi söylemiştir:

« — Büyük bağlaşıklarımız Balkan memleketlerinin anlı de - legelerini Romanya parlamento - su adına selamlamakla bahtiya - rım. Bu bağlaşmanın bütün acu - nun bu kadar istekle, bu kadar candan arzuladığı barışı bize ver - mesini bütün kalbimle dilerim.

bizi sizin uluslarınıza bağlayan derin dostluk hakkındaki duygu - lara sadık tercüman olarak ka - dehimi sağlığınıza ve memleket - lerinizin genliğine kaldırım. Yaşasın barış, yaşasın Balkan an - tantı, Jivila Yugoslavia, yaşa - sın Türkiye, zito ellas.»

Başkanın bu sözleri sürekli all - larla karşılanmıştır.

Gene alkışlar arasında B. Maksimos romence «yaşasın Ro - manya» diye cevap vermiştir.

Bundan sonra bakanlar say - lav ve sena üyeleriyle dostça ko - nuşmuşlardır.

B. Yevtiç Belgrad'ta

Belgrad, 12 (A.A.) — Başba - kan ve dış işleri bakanı B. Yev - tiç bugün saat 17.30 da Bükreş - ten Belgra'ya dönmüştür.

Başbakan Gömböyle durağın - da münakalat bakanı tarafından karşılanmıştır. Belgrad durağın - da kendisini bakan Kojiç ile Tür - kiye, Yunanistan ve Romanya el - çileri, fransız elçiliği yönetgeri, dış bakanlığı ileri gelenleri kar - şılamıştır.

B. Yevtiçin yerine dış bakanı yönetgesi B. Puriç, Bükreşteki Balkan antantı konferansındaki yugoslav salkuruna başkanlık etmektedir.

Konsey ve romen gazeteleri

Bükreş, 12 (A.A.) — Sabah ga - zeteleri, balkan anlaşması konse - yinin çalışmasına uzun betkeler hasretmekte, konseyin ilk oturu - muna büyük bir önem vermekte ve bu oturumun programda oran - lamış olan uyarı geçtiğini ve dört saat sürdüğünü belirterek kay - deylemektedirler.

SOVYETLER BİRLİĞİNDE

İkinci beş yıllık plân için

Moskova, 12 (A.A.) — İkinci beş yıllık plânın üçüncü yılı için 5 mayısta çıkarılan üç milyar 500 milyon rublelik borca ilk beş gün içinde üç milyar 138 milyon rub - lelik yazılış olmuştur. 1934 yılı borcu için ilk beş gün içinde an - cak iki milyar 592 milyon ruble yazılış vardı.

ULUS'un romanı

Tefrika: 72

San Michele'nin kitabı

Yazan: Aksel MUNT

Türkçeye çeviren: Nasuhi BAYDAR

Cevap makamında çocuğa doğru eğile - rek onu şefkatle öptü. John hayret dolu ma - vi gözleriyle ona baktı.

« — Şüphesiz o, ilk defa böyle öpülüyor,, dedim.

Rozali, John'u her günkü gezintisi için Monceau parkına götürmek üzere geldi, fakat çocuğun yeni dostu, onu landosıyla gö - türmeyi teklif etti. Hastaneyi ziyaret pro - jesinden kurtulduğum için çok sevinmişim, memnuniyetle kabul ettim.

O günden itibaren John için — ve zan - nederim ki bir başkası için — yeni bir ha - yat başladı. Genç kadın her sabah John'un odasına elinde yeni bir oyuncakla giriyor, her gün öğleden sonra onu landosuna ala - rak, en güzel robunu giymiş olan Rozali'de arka taraftaki iskemlede oturmuş olduğu halde, Bulonya ormanına götürüyordu. John ekseriya nebatat bahçesindeki deve - lerden birinin sırtına kemali ciddiyetle otu - rarak, etrafında de gülüşüp bağırışan bir alay çocuk koştuğu halde, bir tur yapı - yordu.

Genç kadma dedim ki:

« — Ona bu kadar pahalı oyuncaklar getirmeyiniz. Çocuklar ucuz oyuncakları da severler. Sonra, hiç oyuncakı olmayan bir çok çocuklar da var. En zengin kimselerin çocuklarının, yarım franklık mütevazı bir bebek için çok sevindiklerini ekseriyetle gö - rdüm. Çocuklar paranın kıymetini anladık - ları gün içinde yaşadıkları cennetten ve ço - cuk olmaktan çıkarlar. Zaten şimdi John' - un çok oyuncakı var. Bunları hiç oyuncakı olmayanlara dağıtmayı ona öğretmek za - manı geldi. Bu, bir çok çocuklar için, öğre - nilmesi bir az güç bir derstir. Bu dersi az veya çok güçlükle öğrenmeleri, ileride na - sıl bir erkek veya kadın olacakları hakkın - da en iyi bir deildir.»

Rozali, araba gezmesinden döndükleri zaman güzel Bayanım John'u kendisi ku - cağına alarak yukarıya çıkarmak için ısrar ettiğini bana anlattı. Çok geçmeden genç kadın onun banyo yapışını görmek için kal - mağa başladı ve biraz sonra da ona kendisi banyo yaptırmaya başladı. Rozali'nin rolü, ona havaluları vermekten ibaret kalmıştı. Rozali bana, çok rikkatime dokunan bir şey anlattı: genç kadın, çocuğun küçük ve zayıf vücudunu kurularak, gömleğini giydirmeden önce kolundaki çirkin yara - zını daima bir kere öpüyordu. Daha sonra -

ları, John'u genç kadın yatağına yatırarak uyuyuncaya kadar onun yanında kaldı. Ben bütün gün dışarda olduğum için onu pek seyrek görüyordum; zavallı Miralaya gelin - ce, karısı bütün gününü çocuğun yanında geçirdiği için, galiba o da kendisini hiç görmüyordu. Miralay, Akdenizde yapacak - ları gezintiden vaz geçtiklerini ve Paris'te kalacaklarını, fakat ne kadar kalacaklarını bilmediğini söyledi. Zaten karısının mesud olması şartıyla bu, onun için müsavi idi; karısı hiç bir zaman şimdiki kadar iyi ol - mamıştı. Miralay haklı idi, karısının yü - zündeki ifade tamamiyle değişmişti, siyah gözlerinde derin bir şefkatin parıltısı vardı.

Çocuk fena uyuyordu; ekseriya yatma - dan önce ona bir göz atmak için yanına git - tiğim zaman, bana nöbeti var gibi geliyo - du; Rozali, geceleri onun çok öksürdüğünü söyledi. Bir sabah, sağ ciğerinin üstünde hayra alâmet olmayan bir hırıltı duydum. Bunun ne demek olduğunu pek iyi biliyo - dum. Meseleyi, John'un yeni dostuna aç - tım. Bunu zaten, hattâ hiç şüphesiz benden önce bildiğini söyledi. Rozali'ye yardım edecek bir hasta bakıcı getirtmek istedim, fakat genç kadın bunun lâkırdısını bile et - tirmek istemedi. Kendisini hasta bakıcı olarak almam için yalvardı, ben de razı ol - dum. Zaten yapacak başka şey de yoktu:

çocuk, uyurken bile, o odadan çıkınca en - dişe alâmetleri gösterir gibi oluyordu. Ro - zali aşçı kadımla beraber tavan arasında yatmağa çıktı ve Dük'ün karısı da John'un odasında, hizmetçinin yatağına yattı. İki gün sonra çocuğun ağzından hafifçe kan geldi, akşama doğru ateşi yükseldi, hasta - lığın çabuk bir seyir takib edeceği aşıkardı.

Rozali, mendiliyle gözlerini silerek:

« — Uzun zaman yaşamıyacak, dedi, baksanıza, yüzü bir melek yüzü gibi oldu.,»

Rozali, gece için John'un yatağını top - larken, o da müşfik hasta bakıcısının diz - lerinde oturmaktan hoşlanıyordu. John'u daima tatlı çehreli ve zeki bir çocuk telâkki etmişim, fakat onun güzel bir çocuk oldu - ğunu söyleyemezdim. Fakat ona şimdi ba - kılınca, yüzünün çizgileri bile değişmiş gi - bi idi; gözleri daha büyük ve daha güzel görünüyordu. John güzel, aşk perisi yahud ölüm perisi kadar güzel bir çocuk olmuştu. Yanak yanağa olan bu iki çehreye bak - tım, gözlerim hayretle doldu: ölmek üzere olan bu çocuğa doğru bu kadının kalbinden akan sonsuz sevginin, onun küçük yüzün - deki çizgileri, genç kadına müphem suret - te benziyecek kadar değiştirebilmesi müm - kün miydi? Acaba hayatın bilinmeyen ye - ni bir sırrı karşısında mı bulunuyordum?

(Sonu var)

İTALYA'DA

Şuşnig - Musolini konuşmaları

Roma, 12 (A.A) — Stefanı ajansı bildiriyor: B. Musolini ile Avusturya başbakanı B. Şuşnig arasında dün Antinori villasında yapılan konuşma dostça olmuş ve iki saat sürmüştür. Bu konuşmada iki memlekete dokunan başlıca meseleler görüşülmüş ve iki devlet adamının görüş birlikleri bir daha meydana çıkarılmıştır.

İtalya Habeşistanı suçluyor

Roma, 12 (A.A) — Habeş hükümeti, geçen santeşrin ayında Gondarda çıkan hadiseden suçlu olan yerlileri salıvermiştir.

Bu hadise sırasında, şarbaylık polis başkanı ile adamları Gondar İtalya konsolosuna sataşmışlardır.

O zaman, İtalya hükümeti Habeşistandan tavizat elde etmiş, suçluların da sorguya çekilmeleri kararlaştırılmıştır. Bunların bu kere salıverilmeleri, Habeşistanın İtalyaya karşı kötü niyetler beslediğine isbat sayılıyor. Öte yandan, Yunkers markalı uçaklar satmağa çalışan binbaşı Şeffenin de Habeşistanda bulunduğu sağlanıyor.

Amerikan deniz manevraları

Nevyork, 12 (A.A) — Dört büyük uçak gemisi, Pasifik deniz manevralarında ayrı bir filo meydana getireceklerdir. Bunlar, düşmanın üzerine 270 tane uçak salacaklardır. Bu filoya amiral Butler kumandanlık edecektir.

Bu dört gemiden, en yollu iki tanesi olan Lexington ile Saratoga, otuz üçer bin tonluk gemiler olup, saatte 34 mil gitmekte ve her biri 100 tane uçak taşımaktadır.

Bu filo, Alentiye adalarına hücum eden harb filosunun hareketini kuvvetlendirecektir.

FRANSADA

Avusturya sorunu

Paris, 12 A.A) — Maten gazetesi Floransa aytarına göre Avusturya başbakanı B. Şuşnig, sonbaharda cumhurbaşkanı B. Miklasın süresi bittikten sonra, kralcıların Avusturya anasal kanununda bazı değişiklikler yapılmasını isteyeceklerini B. Musoliniye bildirmiştir. Kralcılar hükümetin şimdiden iktimalini göz önünde tutmak istediği bir niybet meclisinin kurulmasını dileyektedir.

B. Şuşnig, Maten aytarına şu diyetde bulunmuştur:

“ — B. Musolini ile görüşmemiz candan oldu. Bu görüşmeler İtalya başbakanının memleketime karşı canlı sevgisini bir daha gösterdi. Günün bütün sıyasal meselelerini konuştuk. Düşüncelerimiz, birbirine çok uygundur.”

Maten gazetesi, B. Şuşnig ile B. Musolini arasında bu kere sağlanan uzlaşmanın, bilhassa Tuna konferansı ve küçük anlaşma ile yapılacak görüşmeler sırasında devamlı bir durum uygunluğunu istihdaf etmekte olduğunu tasrih ediyor.

B. Şuşnig, nazilere karşı yalnız kralcıların uğraşmakta olmalarından dolayı, Avusturyanın da, iç siyasetinde uğradığı güçlükleri, B. Musoliniden gizlememiştir.

Fransız toprağına geçen almanlar

Metz, 12 (A.A) — Üniformalı bazı naziler, bir Fransız kahvesinde kuşluk yemek için, Merlebah yakınında Fransız - Alman sınırını geçmişlerdir. Kolcular bunların subaylarından birini yakalamışlar, ötekiler geri dönerek sınırı geçmişlerdir.

Büyük Kurultay, partisinin hesaplarını çok beğencî

(Baş 1 inci sayftada)

içinde (1.480.022) lira (94) kurş gelir, (1.310.649) lira (43) kurş gider tahakkuk ederek 169373 lira 51 kuruştan ibaret gelir fazlası yukarıda bildirildiği gibi 935 yılı mayıs ayına devredilmiştir.

“Hesaba taallük eden defterler, sarf vesikaları çok düzgündür. Her harcama muhasebe talimatnamesine uygun bir şekilde yapılmıştır.”

“931 mali yılı başlangıcı olan 1 Haziran 931 tarihinden başlayarak vezne işi kaldırılmış ve santimine varıncaya kadar paraların hepsi bankaya yatırılmış ve harcamalar çeklerle yapılmıştır.”

Yüksek Genel Başkanlık Divanı tarafından üç kişiden ibaret olmak üzere meydana getirilen murakabe heyeti her dört ayda bir hesap işlerini incelemiş, bütçe ve sarf kâğıtlarile karşılaştırarak deftere imza etmişlerdir.

Bütçe dışında hiç bir harcama yoktur. Hesap işlerinde tam bir duyguluk gösterilmiştir. Görülen düzgünlük takdire-lâyıktır.

Karşılığı olmayan hiç bir harcama yapılmamış, her yüklenme gününde ödenmiştir.

Partinin parası derin bir ilişik ve kıskançlıkla hakikiğ ve zarurî ihtiyaçlara sarfedilmiş ve her yıl sonunda gelecek yıla mühim denebilecek miktarda para devredilmiştir ki, bu sonuç partimizin her alanda olduğu gibi mali işlerde de kudret ve düzenini göstermektedir.”

Program komisyonunun raporu

Program komisyonunun raporu dün dağıtılmıştır. Raporda deniliyor ki:

“Dördüncü kurultaydan 9 - V - 935 tarihinde gönderilen Cumhuriyet Halk Partisinin program ve nizamnamesi 10 - V - 1935 tarihinde Şemsettin Günaltay'ın başkanlığı altında toplanan encümeni-

mizde partinin Genel Kâtibi Receb Peker hazır olarak konuşuldu:

Programın ana özleri üzerinde Peker'in izahları dinlendikten sonra maddelere geçildi.

Programda bütün siyasal ve sosyal ve ekonomik esaslar Türk devriminin özel benliğine uygun vasıflar çerçevesi içinde büyük bir dikkat ve kavrayışla yerleştirilmiştir.

Çağımızda göz önünde tutulması ve yerine getirilmesi zarurî olan bütün ihtiyaçlara dokunulmuş, partinin umde olarak kabul ettiği şeylerin ulusun ruhunda ve yurdun içinde yerleşmesi için bütün kuvvetlerin hareketli ve işe sarılmaları esası kurulmuştur.

Programda bütün yurddaşları işine toprağı bağlamak ev sahibi yapmak ekonomik alanda yurddaşların menfaatlerinde birlik, düzen, birbirleri aleyhine genişlemelere meydan vermemek gibi tedbirler alınmıştır. Bununla beraber iş adamlarının hayat ve geçim yollarında uğrayabilecekleri zorlukların önüne geçmek her yurddaş üzerinde yaşadığı toprağın nimetlerinde faydalandırmak özleri geniş bir çerçeve içine yerleştirilmiştir. İlk tahsilin bütün halk yığınları arasında yayılıp kökleşmesi, halkın bedenî, sıhhi ve fikrî terbiyesinin bugünkü hayatın ve çağın icablarına uygun bir mükemmeliyet ve ehemmiyette büyütülüp yetiştirilmesi programda başlı başına yer tutmaktadır.

Gençliğin yetiştirilmesine ve her türlü ters cereyanları gerek beden, gerek ruhile karşılayıp yenmesi için lüzum olan kurumların yapılmasına ehemmiyetli bir yer ayrıldığı gibi, ulusun büyük bir inanla bağlandığı devrim ülkelerini dışardan gelecek zararlı akıslardan koruma tedbirleri de alınmıştır.

Partimiz programı hiç bir yurd-

daş arasında zümre ve sınıf farkları kabul etmediği gibi cinsiyet farkını da bütün uluslara örnek olabilecek bir şekilde ortadan kaldırmıştır.

Büyük bir emek, ince ve ihtatlı bir görüşle hazırlanmış olan program herhangi bir vatandaşın dilek ve görüşüne cevap verebilecek bir küll olarak görülmekte olduğundan bazı maddeler ve fıkraların ilâvesinden başka ana esaslarda encümenimiz hiç bir eksiklik görmemiş, ayrıca öz dilimize göre hazırlanan programımızın bir sureti de encümenimizde okunmuş ve bunun da diğer suretle beraber Kurultaya sunulması kabul edildikten sonra parti nizamnamesinin konuşulmasına başlanmıştır.

Burada: 56, 70, 103, 104, 105 inci maddelerle diğer maddelerde bazı fıkralar değiştirilmiştir.

Nizamnamenin genel varlığı parti kurumunu ana ihtiyaçlarına lüzumgelen cevabı vermekle beraber, fırka bağlılığına kuvvet verecek maddelerle, fırka disiplinini kuvvetlendiren ve bir parti üyesi olmanın ne olduğunu çerçevesi-yen esaslarla sağlamlaştırılmış, tatbik noktasından daha kolay, daha toplu bir hale getirilmiş olan nizamnameyi de tadile uğrayan madde ve fıkralarile oybirliğiyle kabul edilmiştir.”

TÜRK ÇOCUKLARI
TÜRK KUŞU'na
uçucu üye yazılmız

Cumhuriyet Merkez Bankasının 9 mayıs 1935 vaziyeti

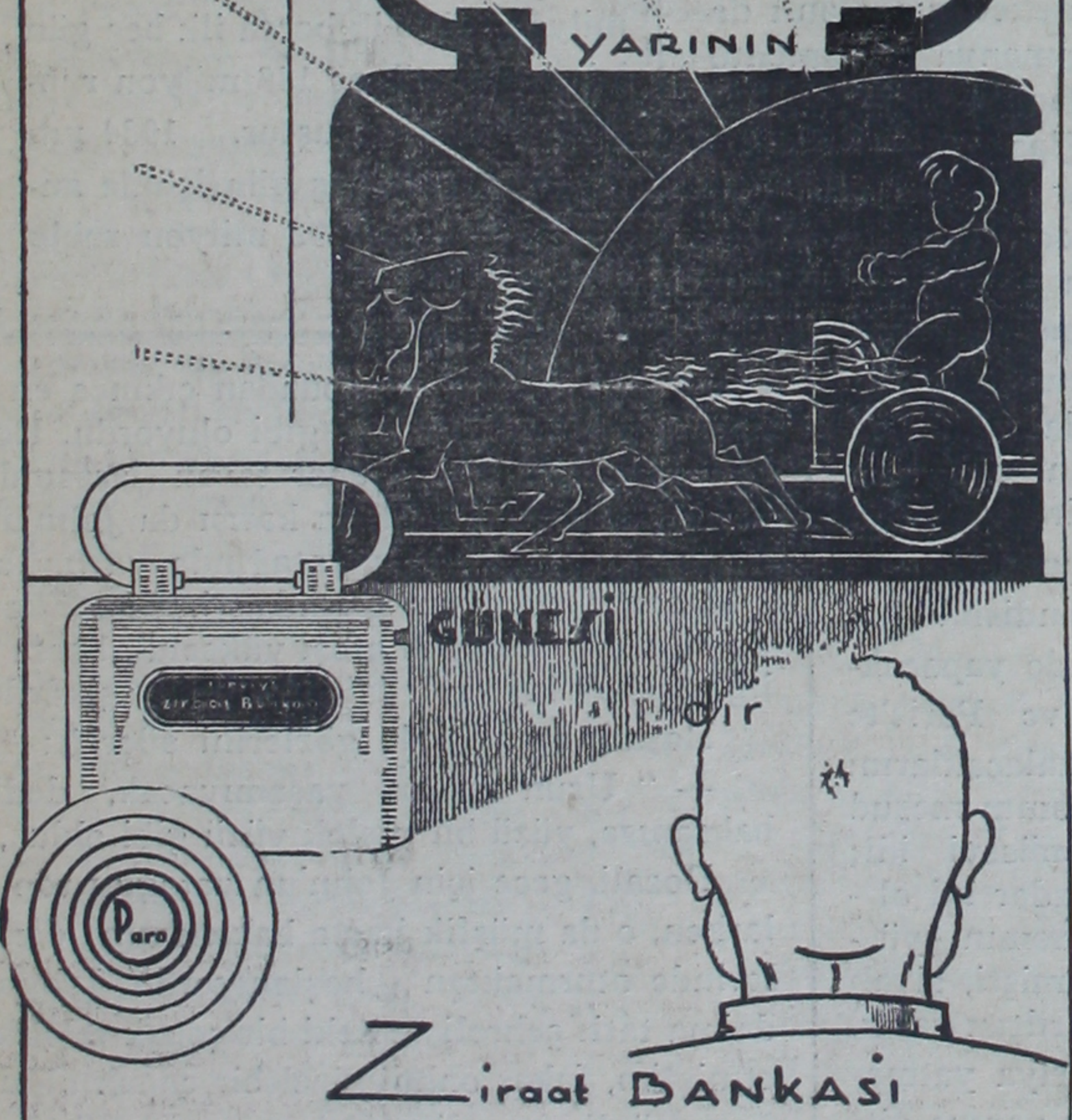
Aktif

Pasif

	Lira	Lira		Lira	Lira
KASA:			SERMAYE		
Altın: saff kilogram 15.910,923	22.330.443,42		İHTİYAT AKÇESİ		15.000.000,-
Banknot	8.464.147,-		TEDAVÜLDEKİ BANKNOT.		1.026.756,6
Ufaklık	695.147,46	3.541.538,37	LAR:		
DAHİLDEKİ MUHABİRLER:			Deruhte edilen evrakı nakdiye	158.748.563,-	
Türk lirası	364.392,70	364.392,76	Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vaki tediyat	10.479.480,-	
HARİÇTEKİ MUHABİRLER:			Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	148.269.083,-	
Altın: Saff kilogram 3.806,986	5.354.842,48	17.872.726,82	Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaziedilen	10.000.000,-	158.269.083,-
Altına tahvili kabil serbest dövizler.	12.511.400,-		TÜRK LİRASI MEVDUATI:		
HAZINE TAHVİLLERİ:			Vadesiz	17.172.944,73	
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,-		Vadeli	—,-	17.172.944,73
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vaki tediyat	10.479.480,-	148.269.083,-	DÖVİZ MEVDUATI:		
SENEDAT CÜZDANI:			Vadesiz	11.482.132,20	
Hazine bonoları	3.611.500,-	6.412.826,16	Vadeli	813.420,09	12.295.552,29
Ticari senedat	2.801.326,16		MUHTELİF		52.424.508,68
ESHAM VE TAHVİLAT CÜZDANI:					
(Deruhte edilen evrakı nakdiye)					
A- (diyenin karşılığı esham ve tahvilat (itibarî kıymetle))	30.436.202,50				
B- (Serbest esham ve tahvilat)	4.690.512,70	35.126.822,20			
AVANSLAR:					
Altın ve döviz üzerine	26.400,00				
Tahvilat üzerine	2.250.541,35	2.276.931,37			
HİSSEDARLAR		4.500.000,-			
MUHTELİF		9.824.524,69			
YEKÜN		256.188.845,37	YEKÜN		256.188.845,37

2 mart 1933 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 5 1/2 — Altın üzerine avans % 4 1/2

KUMBARANIN cölgesinde

Bodrum Belediyeliyasetinden:

Bodrum kasabasının tahminen 80 hektarlık 1/2000 ve 1/500 mikyasında iki kıta halihazır haritasıyla 1/1000 mikyasında münhanili tesviyeli haritası ve kasabanın müstakbel şehir planı kapalı zarf usulüyle ve 25 gün müddetle münakasadır. Talipler artırma eksiltme nizamnamesi mucibince müracaat etmelidir.

Talipler şeraitleri Bodrum, Ankara, İstanbul, İzmir, Muğla belediyelerinden aramalıdır. (1082) 1—1900

Ankara Nümune Hastahanesi Baş Tabipliğinden:

Hastahanemizin 1935 Malî senesine ait aşağıda miktar ve tahmin edilen fiyatı ve eksiltmenin şekli ile muvakkat teminatı yazılı muhtelif ihtiyaçları eksiltmeye konulmuştur. Şartnameler Ankara Nümune Hastanesi Baş Tabipliğinden alınır. Eksiltme 28 Mayıs 935 salı günü saat 14 de Ankara Nümune Hastanesinde yapılacaktır.

Dikkat: Muvakkat teminatlar nakit olarak komisyonca alınmayacağından nakit vermek isteyenler ihale gününden evvel hastane ye müracaatla teminatlarını Maliye Vekâleti veznesine yatıracaklardır.

Tahmin edilen fiyat	Miktarı	Muvakkat Teminatı	Cinsi	Eksiltme şekli
Lira K.	Kilo	Lira K.		
5110 83	56787	383 35	Birinci nevi ekmek	Kapalı zarf usulü
2714 90	3194	204 00	Sade yağ	Açık münakasa
10082 10	33699	756 15	Koyun ve kuzu eti	Kapalı zarf usulü
800 40	2226 adet	66 78	Tavuk	Açık eksiltme
211 20	528	15 84	Zeytin yağı	" "
6182 08	38638	463 65	Süt	Kapalı zarf usulü
5428 75	21715	407 15	Yoğurt	" "
4297 48	9767	322 31	Kesme şeker	Açık eksiltme
1410 36	5037	105 78	Sabun	Açık eksiltme
241 80	1860	18 13	Soda	" "
183 12	763	13 73	Şehriye	" "
429 84	1791	32 23	Makarna	" "
1206 40	6032	240 48	Pirinç	" "
354 80	837	26 62	" unu	" "
554 92	5285	41 61	Taze fasulya	" "
201 45	1343	15 10	Kuru "	" "
159 00	2120	11 62	Taze bakla	" "
59 70	995	4 47	Nohut	" "
191 70	4260	14 37	Taze kabak	" "
1179 60	15728	88 47	Patates	" "
192 85	3857	14 46	İspanak	" "
123 50	1235	9 26	Semiz otu	" "
600 77	6307	52 03	Patlıcan	" "
30	13	0 09,5	Karnabahar	" "
32	2400 adet	6 52	Francala	" "
213 30	711	15 99	Kuru bezelye	Açık eksiltme
232 94	1226	17 47	Taze bamya	" "
195 00	150	14 62	Kuru "	" "
215 10	3585	16 13	Pırasa	" "
200 94	3349	15 07	Lahna	" "
11 20	280	0 84	Havuç	" "
236 52	2628	17 73	Tomates	" "
76 25	305	5 71	Salça	" "
270 48	4508	20 28	Kuru soğan	" "
105 00	700	7 87	Mercimek	" "
219 00	438	16 42	Kuru kaysı	" "
161 25	645	12 10	" üzüm	" "
4627 20	38560	347 04	İri tuz	" "
53 40	534	4 00	Birinci nevi un	" "
172 50	6900 ad.	12 93	Limon	" "
236 80	18000 "	17 76	Yumurta	" "
179 20	64	13 44	Çay	" "
105 00	350	7 88	Nişasta	" "
874 31	2363	65 57	Benzin	" "
61 75	475	4 63	Mazot	" "
75 00	250	5 63	Uryani eriği	" "
1000 00	1000 Ton	2325 lira	Kok kömürü	Kapalı zarf usulü

(1084) 1—1902

Daima genç daima güzel KANZUK Balsamin Kremi

Elli senelik bir maziye malik ve dünyanın her tarafında takdir kazanmış güzel-lik kremidir. Cildinizin güzelliği ve tazeliğini daima muhafaza eder. Balsamin kremi memleketimizin ki-bar mehafiline rağbet görmüş ciddi bir kremdir. Çilleri ve buruşukları izale ederek tene fevkalade bir cazibe bahşeder. Ruhnüvaz kokusu ile ayrıca şöhrat kazandırmıştır. Balsamin kremi katiyen kurumaz teninizin lâtif tazeliğini, cildinizin cazib taravetini ancak krem Balsamin ile meydana çıkarabilirsiniz. Bir defa Balsamin kullanan başka krem kullanamaz Tanımlı İtalyat mağazaları ile büyük eczanelerde bulunur.

Evler ve arsalar

Ankaranın her tarafında ev arsa almak ve satmak isteyenler bize gelsinler.

Hacıbayram caddesi N. 1 Hayri ve Kemal komisyon evi. Tel. 3977 1—1892

İLAN

Anafartalar caddesindeki 72 numaralı dükkânı terki ticarette Yusuf oğlu Kâzıma devrettim. 934 senesinden 936 senesi haziranına kadar maliye, tüccar ve sair dükkân hesabına olan umum borçların kâffesi Kâzıma ait olduğu için bu müddet zarfında hiç bir borç kabul edemeyeceğimi ilan ederim.

Ali oğlu Kamber 1—1884

Kiralık ev

Yenişehir Paşalar tepesi Gülistan sokak yeni yapı. 1—1904

Yenişehirde

MOBLELİ bir oda kiralıktır. Kınacı Han İşevi Tel: 3714 1—1895

Kiralık ev-dükkân

Ulus matbaası karşısında 3 oda, su, elektrik Akköprü şosesi üstünde yeni 4 No. 1 ev. 3 oda 1 salon, elektrik, büyük bahçe-si depo olmaya da yarar. Çankırı caddesinde Muhacir sokağında dükkân. İstiyenler her zaman görülebilirler. Konuşmak için Resmi İlanlarda Muammer'e müracaat Telefon: 2326 1—1903

Adliye Vekâletinden:

Denizli noterliği açılmıştır. İmtihansız noter olabilir. Şartlarını haiz isteklilerin bir ay içinde Vekâlete müracaatları ilan olunur. (1074) 1—1894

Kapalı Zarfla Eksiltme İstanbul Belediyesinden:

Keşif bedeli 26718 lira 7 kuruş olan Haseki Hastanesinde yaptırılacak olan çamaşılık ve mutfak binasının inşası kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Talib olanlar proje ve şartname ve fiyat cedvelini 14 kuruş mukabilinde Levazım Müdürlüğünden alabilir. Eksiltmeye girmek için de 2490 numaralı artırma ve eksiltme kanununda yazılı vesika ve 2003 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektubu ile teklif mektuplarını eksiltme günü olan 27-5-935 pazartesi günü saat 15 e kadar Daimi encümenine vermelidir. "B," "2492," 1—1893

Ayvalık Belediye Başkanlığından:

- 1 — Mazot: yanıp koklaşmış bakiyenin azami haddi % 1,5
- 2 — Külün nisbeti % 0,5
- 3 — Su miktarı % 0,5
- 4 — Kesafeti izafiyesi 0,93
- 5 — Manzarası açık kahve renginden koyu kahve rengine doğru bir renk kesbedecektir.
- 6 — Teşekkülâtı: Seyyal
- 7 — Kalori miktarı Asgari 10000

Bu evsafıta alınacak asgari altmış ton mazot ilk partisi 1 Haziran 935 de

On beş ton olmak üzere teslim olunacak ve mütebakisi üçer ay aralıkla ve fakat makineler faaliyetten kalmıyacak surette üç partide teslim edilecektir. Her teslim edilen parti mazotun zahiri mauyenesi ve makinada kullanma suretiyle tecrübesi yapıldıktan sonra kabul edilerek bedeli ödenecek ve muayenede fennî vasıflara uygunuzluk sezelecek olursa o parti kabul edilmeyerek geri verilecek ve bu hususta ihtilaf çıktığı takdirde İstanbul Belediyesi kimyahanesi tahlil raporu her iki tarafca da mutâ olacaktır. Tahlil ücreti müteahhide aittir.

Makine yağı: Vakum- Oil kumpanyasının 1068 numaralı traktör yağı olup kapalı tenekelerde bulunacaktır.

Yukarda evsafı yazılı mazot ile asgari beş ton vakum Oil kumpanyasının kapalı tenekelerde bulunan 1068 numaralı traktör yağı yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulduğu ve teklif olunacak fiyat had-di layık görüldüğü takdirde mayısın yirmi altıncı pazar günü saat on beş buçukta Ayvalık Belediye encümenince ihalesi mukarrer bulunduğu talimleri yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat akçelerini belediye veznesine depozito ederek makbuzunun teklif kâğıdına rapt eylemeleri ve teklif zarflarının mayısın yirmi altıncı pazar günü saat on beş buçuğa kadar Ayvalık Belediyesine vermeleri ve bildirilen gün ve saattan sonra verilecek teklif zarflarının kabul edilmeyeceği ilan olunur. (1079) 1—1898

GARBA HÜCÜM

İrene Dunne — Richard Dix

Cenub Demiryolları Müdürlüğünden:

Cenup Demiryollarında bu kere aşağıdaki tarifentin meriyete konulduğu muhterem ahaliye ilan olunur.

921 sayılı fevkalâde ve muvakkat

yavaş yürüyüş tarifesi

1 Nisan 1935 gününden 31 ilkkânun 1935 gününe kadar tatbi kedecektir.

Bütün şebekede emtia nakliyatı

İşbu tarife nakliyatın yapıldığı münasebette daha kârlı genel bir tarife (200 kilometreden artık yollara gönderilen hububat tarifesini) veya başkaca hususî veya fevkalâde ve muvakkat bir tarife bulunmazsa şebekenin bütün istasyonları arasında yapılan her türlü emtia nakliyatına tatbik edilir.

Ton ve kilometre başına ücret

Türk kuruşu
1 ci sınıf emtia 4,20
2 ci " " 3,24
3 cü " " 2,64

Alınacak müteferri masarifi umumî tarifelerdeki ayındır.

Tarifelerin yukardaki hükümler ile değiştirilmeyen bütün hüküm ve şartları mer'î kalmaktadır.

Fazla malûmat edinmek isteyenlerin Karkamışta Cenup Demiryolları Müdürlüğüne müracaat etmeleri rica olunur. 1—1896

Ayvalık Belediye Başkanlığından:

Ayvalık belediyesi için satın alınacak Osram veya Philips markalı 100 danesi yetmiş beş ve 900 danesi kırk volt 1000 dane elektrik lambası kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuş ve mayısın yirmi altıncı pazar günü saat on altıda ihalesi mukarrer bulunmuş olduğundan satmak isteyenlerin yüzde yedi buçuk nisbetinde teminatı mukate akçelerini Ayvalık Belediye veznesine depozito ederek makbuzunu teklif kâğıtlarına rapt ile Mayısın yirmi altıncı pazar günü saat on altıya kadar belediye encümenine vermeleri ve bildirilen gün ve saattan sonra verilecek teklif kâğıtlarının kabul edilmeyeceği ilan olunur. (1079) 1—1898

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonu ilânları

BİR ADET KÂĞIT KESME MAKİNESİ
BİR ADET MAKİNEYİ TEDVİRE AİT MOTÖR
İKİ ADET YEDEK BİÇAK

Tahmin edilen bedeli (1400) lira olan yukarıda mik-darı ve cinsi yazılı malzeme askerî fabrikalar umum müdür-lüğü satın alma komisyonunca 22 mayıs 1935 tarihinde çarşamba günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (105) lira (Ve) 2490 numara-lı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaike mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1028) 1—1809

15 KALEM MOTORLU VASITALARDA KULLANI-LAN İÇ VE DIŞ LASTİK.

Tahmin edilen bedeli (3767) lira (12) kuruş olan yu-karıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 22 mayıs 935 tarihinde çarşamba günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (282) lira (54) ku-ruş 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesa-ikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1029) 1—1810

160 METRE MİKÂBİ
ÇAM TAHTASI.

Tahmin edilen bedeli (5600) lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı mal-zeme Askerî fabrikalar u-mum müdürlüğü satın alma komisyonunca 22 mayıs 935 tarihinde çarşamba günü sa-at 15 te kapalı zarf ile ihale

edilecektir. Şartname para-sız olarak komisyondan ve-rilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (420) lira (ya) havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de ka-dar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numara-lı kanunun 2 ve 3 maddele-rindeki vesaike mezkûr gün

ve saatte komisyona mür-a-caatları. (1030) 1—1811

24 TON ÇELİK

Tahmin edilen bedeli (4320) lira olan yukarıda mik-darı ve cinsi yazılı mal-zeme Askerî fabrikalar u-mum müdürlüğü satın alma komisyonunca 22 mayıs 935 tarihinde çarşamba günü sa-at 14 te açık eksiltme ile i-hale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (324) lira ve 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaike mezkûr gün ve saatte ko-misyona müracaatları. (1027) 1—1808

Kirahık daire

Yenişehirde, Kocatepe de Sa-it Aydoslunun evinde çok güzel ve modern bir daire kirahıktır. İstiyenlerin eve gelmeleri veya telefon. 1995 1—1806

Satılık apartman

Halen vilayet jandarma ku-mandanlığının oturduğu bina sahibi tarafından müsait şerait dahilinde satılıktır. Mimar Si-nan caddesinde N. 6 terzi Timi-ye müracaat. 1—1775

Marmara Üssü Bahri Kumandanlığı Satın Alma Komisyonu Reisliğinden:

Miktarı	Tahmin edilen bedeli	Muvakkat teminatı
Kilo	Lira	Lira
27500 kuzu eti	8800 kuzu için)	1755
36500 koyun eti	14600 koyun için)	
64000	23400	

Deniz efradı ihtiyacı için yukarıda neveleri yazılı 64000 kilo et 25 mayıs 1935 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 14 de İzmitte Tersane kapısında kâin komisyonumuz tarafından kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. Şartnamesi parasız komisyondan alınabilir. İsteklilerin yukarıda gösterilen muvakkat teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgeleri havi teklif mektuplarını belli saatten bir saat evvel komisyon reisliğine vermeleri. (1039) 1—1841

BOLUPALAS

Resmî daire, hususî müessese ve şirketlere ve otel yapmak isteyenlere pek elverişli olan ve şimdiye kadar devlet demiryolları ve Emniyet Umum Müdürlüğü tarafından işgal edilmiş bulunan **BOLUPALAS** binası toptan kiraya verilecektir.

Gezmek ve şeraitini öğrenmek isteyenler mezkûr bina altındaki Güzelizmir rakı imalâthanesi sahibi **FUAT ARI** 'ya müracaat etmeleri. 1—1780

Ankarada Altın Menbai

Bir buçuk seneden beri mahza Ankara halkının sıhhatini korumak ve Ankarada eyi su yoktur diyenlerin iddialarını çürütmek gayesiyle "Altın kaynak," suyu piyasaya çıkarılmış ve Ankarada su rekorunu kırmıştır.

Sıhhat Bakanlığının tahlilinde her türlü muzır maddeden ve mikroptan arı olduğu ve belediye kimyevi tahlilinde mikyası ması "4" olduğu alman resmî raporlarla sabit olmuştur. Şu itibarla Ankarada emsali bulunmayan ve İstanbul suları evsafında bulunan bu güzel suyu bugünden itibaren piyasaya çıkardık. Her türlü suistimale meydan vermemek için depomuzdan başka yerde satılmıyacaktır. Hususî ve saitimizle doğrudan mühürlü kaplar içerisinde evlere gönderilir. Bu güzel sudan herkesin istifadesi için şişelerle lokantalara ucuz fiatla ve diğer yerli sular fiatına verilmektedir. Her lokantadan musırın "Altın kaynak," isteyiniz. Evler için abona kaydedilir. Hergün taze olarak mabadan getirilir.

Yenihal No. 22, 25 Telf. 3733
1—1820

Gazı Lisesi Müdürlüğünden:

Mektebimize 50 ilâ 100 ton kok kömürü alınacaktır. Şartnamesi mektepte görülebilir. Açık eksiltmesi 23.5.1935 perşembe saat 14 te Ankara Mektepler Muhasebeciliğinde toplanan komisyonda yapılacaktır. Beher tonunun muhammen bedeli 29 liradır. Muvakkat teminatı 217 liradır. Eksiltmeye gireceklerin muvakkat teminatlarını saat 13 te vezneye yatırmaları lazımdır. (1034) 1—1832

Ankara Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu İlanları

İLAN

İstanbul kumandanlığı ihtiyacı olan 68. bin kilo koyun etine verilen fiat komisyonca pahalı görüldüğünden tekrar kapalı zarf ile eksiltmeye konmuştur. Bir kilosunun tahmin bedeli 42 kuruş olup ihalesi 28 mayıs 935 salı günü saat on beşte İstanbul K. satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 2142 liradır. Şartnamesi 108 kuruş mukabil satın alma komisyonundan alınabilir. Teklif mektupları belli saatten en az bir saat evvel kadar komisyona vermeleri. (1090) 1—1905

İmtiyaz sahibi ve Başmu harriri Falih Rifki ATAY
Umumi neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü Nasuhi BAYDAR

Çankırı caddesi civarında
Ulus Basımveinde basılmıştır.

Devlet Demiryolları ve Limanları Satınalma Komisyonu İlanları

İLAN

Beher tonunun FOB fabrika teslim muhammen bedeli 22,50 lira olan 3,500 ton suni portland çimentosu 22 mayıs 1935 çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 5187,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeğe kanuni manileri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler 390 kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (1021) 1—1794

ZAYI MÜHÜR

1933 tarihli mühürü kayıp ettim. 1934 tarihli Asiye ismile yenisini aldığımdan eskisinin hükmü yoktur. Asiye

Ankara Valiliğinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara vilâyetinde Çubuk barajı yanında yeni yapılacak 543 metre yolun tesviye a - meliyatı ve smâi imalâtıdır. Bu işin keşif bedeli 6066 lira 18 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır.

a: Eksiltme şartnamesi

b: Mukavele projesi

c: Nafia işleri şeraiti umumiyesi

d: Tesviyei tûrabiye şöse ve kârgir inşaatı dair fennî şartname.

e: Hususî şartname.

f: Keşif cetveli

g: Plân, profil ve arzanî maktalar ve tekibi tûrap cetveli isteyenler bunları Ankarada Nafia dairesinde mütalea ve tetkik edebilecekleri gibi eksiltme şartnamesi ve hususî şartname ve keşif hûlasası cetveli isteyenlere bedelsiz olarak verilir.

3 — Eksiltme 19.5.935 tarihinde pazar günü saat 15 te Ankara vilâyeti Nafia Başmühendisliğinde yapılacak tır.

4 — Eksiltme açık eksiltme usulüyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 455 lira muvakkat teminat vermesi bundan başka ticaret odasına kayıtlı olduğuna dair vesikayı haiz olup göstermesi lazımdır. (1014) 1—1785

Karacabey Harası

Müdürlüğünden:

Hara müstahdemini ile binicilik mektebi talebelerinin ihtiyacı için 58 takım elbise ile 46 çift çizme ve 40 çift fotin aleni eksiltme usulile satın alınacaktır. İsteklilerin 120 lira muvakkat teminatlarıyla birlikte eksiltme günü olan 20 mayıs 1935 tarihine müsadir pazartesi günü saat on beşte Hara merkezinde teşekkül edecek mübaya komisyona müracaatları ilân olunur. (2475-1059) 1—1877

Ankara Evkaf Müdürlüğünden:

Mülhak evkafa ait sanayi, Atpazarı, K.pazarı, Pideciler, Ulucanlar, Belediye, İncesu, Tüfekçiler, Osman, Saraçlar, Kayabaşı, Uçtaşkılla, Erzurum cadde ve mahallesindeki dükkân, fırın, kahve, mağaza, değirmen, hane ve tarla 1. 6.935 den 31.5.936 gününe kadar bir yıl için kiraya verilmek üzere 8.5.1935 gününden itibaren on gün müddetle açık arttırmaya konmuş ve konan kiralara bulundukları yerleri ve numaralarını gösterir ilân belediye ile dairenin ilân tahtalarına yapıştırılmıştır. İhalesi 20.5.1935 pazartesi günü saat 15 tedir. Tutmak isteyenlerin konan kira üzerinden yüzde yedi buçuk teminatlarla birlikte her gün evkaf apartmanında oturan Ankara evkaf müdürlüğüne ve ihale gün ve saatide aynı dairede bulunacak olan artırma ve eksiltme komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (1043) 1—1845

Karacabey Harası

Müdürlüğünden:

Hara ihtiyacı için on beş kilo kahve, yedi yüz kilo şeker, altı yüz kilo yeşil, yüz kilo beyaz sabun, yüz kilo irmik yedi yüz kilo makarna, otuz kilo tel şehriye, üç bin beş yüz kilo zeytin yağı, dört bin kilo zeytin tanesi, elli kilo pirinç unu, üç bin beş yüz kilo tuz, şartnamesi mucibince ve aleni eksiltme usulüyle satın alınacaktır. İsteklilerin üç yüz lira muvakkat teminatlarla birlikte satış günü olan 22 mayıs 1935 çarşamba günü saat on beşte Harada bulunmaları ilân olunur. (2476-1060) 1—1878

Ankara inhisarlar

Baş Müdürlüğünden

Kilosu	Beher yüz kilo için muhammen bedeli	Kr.	Santım
3000000: Çankırı		3,50	
1200000: Keçeç		4,10	
1000000: Keçeç		4,52	50
500000: Yerli		4,38	
600000: Alibaba		3,70	
200000: Boncuk		8,00	
400000: Sarıkaya		7,70	
800000: Akçakoyunlu		4,00	
500000: Çoğul		7,50	

Yukarıda isimleri yazılı tuzlalarda 935 senesi için tuz çıkarma ve taşınması 28 nisan 935 gününden itibaren yirmi gün müddetle açık indirmeye konulmuştur. Miktar, yüz kilo için muhammen bedeli hizalarında yazılıdır. İndirme 18 mayıs 935 cumartesi günü saat on beştedir.

Şeraiti anlamak ve indirmeye girmek isteyenlerin Ankara İnhisarlar Başmüdürlüğündeki komisyona ve ya mahalleri memurlarına müracaat etmeleri (963) 1—1709

Uktoz

Ali Maruf Ünver

DERİ, FIRENGİ VE
BELSOĞUKLUĞU
HASTALIKLARI
MÜTEHASSISI

Tabakhane caddesi başında
Altıntaş sokak No: 5

Hastalarını her gün 9-13
ve 15-20 ye kadar kabul eder.

Ankara Valiliğinden

Geçen seneki icarı	Emlâk N.	Sıra N	Mağazanın bulundu Y.
1440/120	12	1	Taşhan
1440/120	10	2	" "
1680/140	8	3	" "
1500/125	6	4	" "
1320/110	4	5	" "
3720/310	2/1	6	" "
420/35			Kurşunlu caddesinde
600/50	1/89		" "
420/35	2/89		" "
310/25			Postane arkası arsa
180/15			Zahide medresesi
2160/180	21	6/7	Necati caddesi
1200/100	5	8	" "
1200/100	19	8	" "
1200/100	43	5	" "
1224/102	45	4	" "
1200/100	27	3	" "
1200/100	3	7	" "
1200/100	17	9	" "
1200/100	15	10	" "
1280/108	13	11	" "
1080/99	11	12	" "
1200/100	9	3	" "
1440/120		18	" "
1200/100		16	" "
1200/100		17	" "
995/40/82,95		18	" "
1200/100	6	20	" "
1080/90	8	21	" "
1080/90	10	22	" "
600/50	12/18	23/26	" "
1080/90	22	27	" "
1080/90	28	30	" "
1080/90	30	31	" "
1080/90	34	33	" "
720/60	36	34	" "
900/75	38	35	" "
1200/100	26	29	" "
420/35		3/89	Kurşunlu cami

Yukarıda semtleri ve sıra ve emlak sayıları yazılı idare hususiyeye aid üç hane bir medrese bir arsa ile 34 mağaza şartnamelerinde yazılı müddetlerle isteklilerine isticar edilmek üzere açık arttırmaya konulmuş ve ihalenin 13 mayıs 935 pazartesi günü saat 15 de yapılması kararlaştırılmış olduğundan bir sene müddeti olanların geçen seneki bedellerinin ve üç sene müddeti olanların ve geçen seneki bedelinin üç fazlanın yüzde yedi buçuğu derecesinde idare hususiyeye verilmiş para veya tahvilatın makbuzlarıyla veya tanınmış bir banka kefalet mektubuna ihale günü encümeni vilayete ve şartnameleri görmek için de her gün muhasebe hususiyeye müracaatları. (951) 1—1656

Jandarma Genel Komutanlığı (J.k U. K.) Ankara satınalma komisyonundan:

1: Nümune evsafına uygun yerli mal ve mamulâtı olmak şartıyla iki binden üç bine kadar kundura ve kilim kapalı zarf eksiltmesiyle aşağıda yazılı gün ve saatte Ankara Yenışehirde Jandarma genel komutanlığındaki komisyona satın alınacaktır.

Şartnamesi parasızdır. İsteyenler komisyondan alabilirler.

2: Bir çift kunduraya (497) ve bir kilime de (305) kuruş fiat kesilmiş kunduranın ilk teminatı 1118 lira (25) kuruş ve kilimin ise (686) lira (25) kuruştur. İstekliler kanun ve şartnamedeki yazılı belge ve ilk teminat makbuz veya banka mektupları içinde bulunan tekliflerini eksiltmeden bir saat eveline kadar komisyona vermiş olmaları.

3: Kundura 14.5.1935 salı günü saat 15 de.
Kilim 15.5.1935 çarşamba günü saat 15. (946) 1—1642

Niksar Belediye Başkanlığından:

1 — Niksar kasabasının yollar ve ebniye kanunu mucibince 1/500, 1/1000, 1/2000 mikyasında hali hazır şehir haritasıyla müstakbel imar plânı yaptırılacaktır.

2 — Kasaba tahminen (150) hektarlık bir arazi üzerinde bulunmaktadır.

3 — Bedeli keşfi üç bin liradır.

4 — Taliplerin bu gibi işleri evince yapmış olduklarına dair vesikalari ile birlikte imar müdürlüğünün ehliyetnamesini ibraz ederek 29.5.1935 çarşamba günü saat on dörtte Niksar Belediyesinde yapılacak olan açık eksiltmeye iştirâk etmeleri ilân olunur. (1080) 1—1901

SİNEMALAR

YENİ

Bugün Bugöce
Joan Crayford - Gene Raymond
tarafından temsil edilen

SEVMEK YAŞAMAKTIR

Nefis sahneler misilsiz derecede
güzel film

BUGÜN BU GECE

Constance Cumnig tarafından
temsil edilen

BRODVAY GECELERİ

Muazzam dekor zengin sahneler
muhteşem bir revü filmi

"LÜP"